

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG SERVISA “RADIO-TELEVIZIJA FEDERACIJE BIH” SARAJEVO

za 2018. godinu

Broj: 01-02-09-14-4-2172-6/18

Sarajevo, juli 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	5
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	ZAKONSKI OKVIR POSLOVANJA I ORGANI RTVFBiH	11
5.1	<i>Organi RTVFBiH</i>	<i>11</i>
5.1.1	Upravni odbor	11
5.1.2	Poslovodni odbor	12
5.1.3	Programsko vijeće	12
5.2	<i>Statut RTVFBiH</i>	<i>12</i>
5.3	<i>Korporacija javnih RTV servisa BiH</i>	<i>13</i>
5.4	<i>Zakonski propisi vezani za utuženje RTV takse</i>	<i>14</i>
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	14
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	15
7.1	<i>BILANS USPJEHA</i>	<i>15</i>
7.1.1	Prihodi	15
7.1.1.1	Poslovni prihodi	15
7.1.1.2	Finansijski prihodi	17
7.1.1.3	Ostali prihodi i dobiti	17
7.1.2	Rashodi	17
7.1.2.1	Poslovni rashodi	18
7.1.2.2	Finansijski rashodi	24
7.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	24
7.1.2.4	Rashodi iz osnova umanjena vrijednosti sredstava	24
7.1.2.5	Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina	24
7.1.3	Finansijski rezultat	25
7.2	<i>BILANS STANJA</i>	<i>25</i>
7.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	25
7.2.2	Tekuća sredstva	27
7.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	27
7.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	28
7.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	28
7.2.3	Kapital	30
7.2.4	Obaveze	30
7.2.4.1	Kratkoročne obaveze	30
7.2.4.2	Pasivna vremenska razgraničenja	31
7.2.5	Popis sredstava i obaveza	32
7.2.6	Vanbilansna evidencija	33
7.3	<i>IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA</i>	<i>33</i>
7.4	<i>IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU</i>	<i>33</i>
7.5	<i>BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE</i>	<i>33</i>
8.	JAVNE NABAVKE	34
9.	OSTALI NALAZI	35
9.1	<i>Sudski sporovi</i>	<i>35</i>
9.2	<i>Vođenje evidencija</i>	<i>35</i>
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	36
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	37
	<i>Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine</i>	<i>38</i>
	<i>Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine</i>	<i>40</i>
	<i>Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine (Indirektna metoda)</i>	<i>41</i>
	<i>Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2018. godine</i>	<i>43</i>

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog servisa Radio-televizija Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu RTVFBiH)** koji obuhvataju: bilans stanja – izvještaj o finansijskom položaju na 31. 12. 2018. godine, bilans uspjeha – izvještaj o ukupnom rezultatu, izvještaj o novčanim tokovima – izvještaj o tokovima gotovine, izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan i bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku izvještaja *Osnova za negativno mišljenje*, finansijski izvještaji RTVFBiH prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31. 12. 2018. godine, rezultat poslovanja, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Za iskazana potraživanja po osnovu RTV takse od 10.572.464 KM ne postoje podaci o ročnoj strukturi. RTVFBiH nije vršila vrijednosno usklađivanje ovih potraživanja u skladu s tačkama 33, 37, i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, što je imalo za posljedicu da su rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni. Efekte navedenog na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati (tačka 7.2.2.3 Izvještaja).**
- 2. Na poziciji pasivnih vremenskih razgraničenja iskazan je iznos od 9.277.074 KM, koji predstavlja redovne obaveze prema BHRT-u. Navedeni način evidentiranja nije u skladu s tačkama 33. i 38. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i članom 35. Pravilnika o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva (tačka 7.2.4.2 Izvještaja).**
- 3. Uprava pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije procijenila niti objavila sposobnost RTVFBiH da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu u skladu s tačkom 25. MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (tačka 7.5 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku izvještaja *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od RTVFBiH u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo RTVFBiH je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti RTVFBiH da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Javno preduzeće ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila RTVFBiH.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno očekuje da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Javnog preduzeća;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava izvršenih od strane rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovano na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost RTVFBiH da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg

izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da RTVFBiH prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom naše revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju nezavisnog revizora, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog servisa Radio-televizija Federacije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku izvještaja *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije RTVFBiH za 2018. godinu su u skladu, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom:

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1) **Raspodjela prihoda prikupljenih od RTV takse nije vršena u skladu sa odredbama člana 18. Zakona o Javnom servisu Radio-televizije FBiH i člana 23. Zakona o Javnom radiotelevizijskom sistemu BiH (tačka 7.2.4.1 Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 – Standardom za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema standardima detaljnije su opisane u odjeljku izvještaja *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od RTVFBiH u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s revizijom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Parlament FBiH nije imenovao Upravni odbor, što mu je obaveza prema članu 25. Zakona o Javnom servisu Radio-televizije FBiH, čime nisu stvoreni preduslovi za imenovanje generalnog direktora. Parlament FBiH je 2009. godine imenovao predsjednika i tri člana Upravnog odbora RTVFBiH. Nakon isteka mandata i podnesenih ostavki u periodu 2010–2013. godine, od imenovanih članova Upravnog odbora samo jedan član, kojem je također istekao mandat, vrši funkciju Upravnog odbora. Mandat generalnog direktora, imenovanog 2008. godine, istekao je 18. 8. 2013. godine (tačke 5.1.1 i 5.1.2 Izvještaja).**

- Statut RTVFBiH je iz 2007. godine, kada je RTVFBiH bila osnovana kao društvo sa ograničenom odgovornošću. Iako je Zakon o Javnom servisu RTVFBiH stupio na snagu 7. 8. 2008. godine, Statut RTVFBiH još uvijek nije usaglašen sa ovim Zakonom. Statut donosi Upravni odbor, a potvrđuje ga Parlament FBiH (tačka 5.2 Izvještaja).
- Korporacija javnih radio-televizijskih sistema, kao zajednička upravljačka struktura između javnih RTV servisa, predviđena Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH još uvijek nije formirana. Zbog navedenog, poslovne aktivnosti za koje je predviđeno da ih obavlja Korporacija, obavlja RTVFBiH (tačka 5.3 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo RTVFBiH je također odgovorno da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje RTVFBiH, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 1. 7. 2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl. oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl. oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriteriji za reviziju usklađenosti su:

- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o Javnom radio-televizijskom sistemu BiH;
- Zakon o Javnom servisu Radio-televizije FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o radu;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javni servis Radio-televizija Federacije Bosne i Hercegovine nastao je transformacijom Radio-televizije BiH i registrovan je Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 065-0-reg-08-003814 od 23. 3. 2009. godine. RTVFBiH je dio Javnog radio-televizijskog sistema Bosne i Hercegovine i sa ostalim javnim RTV servisima: Radio-televizijom BiH (BHRT) i Radio-televizijom RS (RTRS) ostvaruje saradnju radi osiguranja proizvodnje programa i dostupnosti programa javnosti Bosne i Hercegovine.

Osnivački kapital iznosi 100.000 KM, a osnivačka prava prema RTVFBiH vrši Parlament Federacije BiH, kao prema privrednom subjektu koji obavlja djelatnost javnog društvenog interesa.

Djelatnost RTVFBiH uređena je Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH (u daljem tekstu Zakon o JS RTVFBiH)¹ od 6. 8. 2008. godine. Osnovna djelatnost je emitovanje radio i televizijskog programa, i to:

- pripremanje, proizvodnja, prijenos i emitiranje vlastitih radio i televizijskih programa,
- razmjena i učestvovanje u zajedničkim programima s drugim emiterima i producentima programa i nabavljanje programa,
- organizacija kulturnih, muzičkih i drugih događaja,
- promocija i prodaja vlastitih programskih sadržaja, kao i programskih sadržaja koje je otkupila RTVFBiH za prodaju trećim licima.

Programi se emitiraju na osnovu dozvola Regulatorne agencije za komunikacije BiH (RAK), a program mora služiti interesu javnosti i biti u skladu s profesionalnim standardima i propisima i pravilima RAK-a. Televizijski program se emitira putem jednog kanala, a radijski putem Radija FBiH.

Organizacija RTVFBiH je uspostavljena kroz organizacione jedinice: sektore, redakcije, odsjeke, odjele i službe, i to: Direkcija generalnog direktora RTVFBiH, Sektor za programe RTVFBiH, Sektor ekonomsko-finansijskih poslova, Sektor marketinga, Sektor pravnih poslova, Odjel interne revizije (nije uspostavljen). Svoju djelatnost obavlja u Sarajevu, u poslovnim prostorijama BHRT-a, te Informaciono tehničkim centrima (IT centri) u Zenici, Tuzli, Bihaću i Mostaru.

Organi rukovođenja i upravljanja su Upravni odbor i Poslovodni odbor.

Upravni odbor (UO) imenuje Parlament FBiH i isti je 10. 6. 2009. godine imenovao predsjednika i tri člana UO RTVFBiH. Nakon isteka mandata, kao i datih ostavki pojedinih članova, novi UO nije imenovan. Jedini član i ujedno predsjedavajući UO je Goran Samaradžić, kojem je mandat na koji je imenovan istekao u julu 2013. godine.

Poslovodni odbor čine: generalni direktor Džemal Šabić i izvršni direktori: Zvonimir Jukić, Sektor za programe RTVFBiH; Adnan Bilal, Sektor za marketing; te Džemal Vatreš, Sektor za ekonomsko-finansijske poslove. Pozicija izvršnog direktora Sektora za pravne poslove nije popunjena. Mandat generalnog direktora istekao je 2013. godine, a izvršni direktori imaju zaključen ugovor na neodređeno vrijeme.

U RTVFBiH je na dan 31. 12. 2018. godine bilo 327 zaposlenih, od čega 309 u stalnom radnom odnosu, 18 zaposlenih po ugovoru na određeno vrijeme.

Sjedište RTVFBiH je u Sarajevu, ulica Bulevar Meše Selimovića br. 12.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji RTVFBiH za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 48/08

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima revizije, u periodu od januara do marta 2019. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu Ured) šesti put vrši finansijsku reviziju RTVFBiH. Posljednja revizija bila je za 2013. godinu, sačinjen je Izvještaj o izvršenoj reviziji i dato je negativno mišljenje, uz isticanje pitanja koja nisu utjecala na davanje mišljenja. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. RTVFBiH nije postupila u skladu s članom 16, tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Analizom realizacije datih preporuka u revizorskom izvještaju za 2013. godinu utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Postupa se u skladu sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja,
- 2) Pri izradi Plana poslovanja poštuje se Pravilnik o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima,
- 3) Obračun naknade za porodiljsko bolovanje na teret RTVFBiH je uređen aktima koji se primjenjuju,
- 4) Uređene su procedure upotrebe taksija u službene svrhe, kao i način pravdanja troškova,
- 5) Utvrđene su stope amortizacije za materijalna stalna sredstva prema korisnom vijeku upotrebe u skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema,
- 6) Pravilnikom o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima uređeno je postupanje sa potraživanjima od RTV takse.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Odlukom o korištenju sredstava reprezentacije djelimično su definisne poslovne aktivnosti za čije se obilježavanje koriste sredstva reprezentacije,
- 2) Utvrđivane su, ali ne u potpunosti, potencijalne obaveze, u skladu sa paragrafom 16. (b) i 86. MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva,
- 3) Smanjuje se angažovanje advokata u predmetima gdje je RTVFBiH tužena strana po osnovu kleveta,
- 4) Vršena su, ali ne u cijelosti, usaglašavanja određenih stanja obaveza i potraživanja na datum bilansa u skladu s članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH,
- 5) U cilju zaštite naplate i realnog iskazivanja potraživanja, provode se određene usvojene politike potraživanja i nadzor nad primjenom usvojenih procedura, ali nije uspostavljena adekvatna ročnost potraživanja.

Nerealizovane preporuke

- 1) Donijeti nedostajuće akte i procedure; radi bolje efikasnosti poslovanja unaprijediti postojeće interne akte i iste usaglasiti sa važećim zakonskim propisima sa osiguranjem nadzora u svim procesima poslovanja,
- 2) Preispitati postojeću sistematizaciju radnih mjesta i istu uskladiti sa stvarnim i realnim potrebama, uzimajući u obzir odredbe zakonskih propisa uz dosljednu primjenu istih. Utvrditi ukupan broj izvršilaca po organizacionim jedinicama (sektorima, odjelima, redakcijama i odsjecima) i po radnim mjestima,
- 3) Nadležni organi RTVFBiH trebaju što hitnije poduzeti aktivnosti vezane za formiranje Odjela za internu reviziju,
- 4) Potrebno je izvršiti usaglašavanje Statuta sa Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH, što je obaveza Parlamenta FBiH i organa upravljanja,

- 5) Potrebno je inicirati kod Parlamenta FBiH, kao nadležnog organa, imenovanje članova Upravnog odbora i generalnog direktora u skladu sa Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH, kako bi se osigurali principi zakonitosti i kontinuiteta u radu istih,
- 6) Nastaviti kontinuirano poduzimanje aktivnosti putem Parlamenta FBiH za izmjene Zakona o izvršnom postupku FBiH i Zakona o obligacionim odnosima u dijelu naplate potraživanja za RTV taksu, radi usaglašavanja istih sa Zakonom o Javnom radio-televizijskom sistemu BiH i Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH,
- 7) Potrebno je priznavanje prihoda vršiti u skladu sa MRS 18 – Prihodi i tačkom 22. i 92. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja,
- 8) Prilikom obračuna i isplate plate dosljedno postupati u skladu sa zakonskim propisima i Pravilnikom o platama i naknadama zaposlenika. Potrebno je internim aktima definisati postupak imenovanja izvršnih direktora na mandatni period i shodno tome zaključenje ugovora s njima, kojim će biti uređena međusobna prava i obaveze,
- 9) Potrebno je priznavanje rashoda vršiti u skladu s tačkom 22. i 92. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja,
- 10) Potrebno je Cjenovnikom autorskih i izvođačkih honorara i naknada za ostalu programsku saradnju regulisati sve vrste usluga za koje se cijena utvrđuje slobodnom pogodbom,
- 11) Ugovore o autorskim honorarima i ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji u skladu sa Pravilnikom o sistematizaciji i Nomenklaturom radnih mjesta nisu utvrđeni kao redovni zadaci u RTVFBiH,
- 12) Potrebno je internim aktima definisati visinu naknade razumnih putnih i materijalnih troškova članova Upravnog odbora, kao i u kojim slučajevima se može vršiti priznavanje istih. Sa članovima Upravnog odbora zaključiti ugovore o angažmanu, kojima bi se uredila međusobna prava i obaveze, u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima,
- 13) Potrebno je preispitati Protokol o procedurama, rokovima naručivanja, fakturisanja i plaćanja usluga BHRT-a i RTVFBiH i Cjenovnik međusobnih usluga s aspekta formiranja cijena i korištenja usluga, a koji treba da bude zasnovan na realnoj kalkulaciji troškova i stvarnim potrebama RTVFBiH za uslugama BHRT-a,
- 14) Potrebno je za usluge održavanja softvera zaključivati ugovore uz dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH,
- 15) Troškove i obaveze priznavati i računovodstveno evidentirati u momentu njihovog stvaranja, u periodu na koji se odnose, u skladu sa MRS, a ukoliko u momentu priznavanja ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava, evidentiranje vršiti u korist pasivnih vremenskih razgraničenja, u skladu sa MRS 37 – Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva,
- 16) Potrebno je sve zalihe vrednovati prema zahtjevima iz MRS 2 – Zalihe, koji zahtijeva da se zalihe vrednuju po nabavnoj ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže,
- 17) Donijeti pisane procedure, kojima će se definisati upravljanje zalihama, vršenje redovne analize zaliha u skladištu, procjena upotrebljivosti i vrijednosti raspoloživih zaliha,
- 18) Postupke nabavki provoditi pravovremeno i u skladu s propisanim procedurama Zakona o javnim nabavkama, podzakonskim i vlastitim aktima,
- 19) Potrebno je izvršiti popis arhivske građe u skladu s Pravilnikom o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima, a za dio koji se u budućem periodu može stavljati u programsku funkciju izvršiti prenos u bilansnu evidenciju.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Nije procjenjivano postupanje za usluge posredovanja u zapošljavanju, jer su se tokom revidirane godine prestale koristiti ove usluge,
- 2) Postupanje u skladu sa MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške nije procjenjivano jer nisu utvrđene takve greške.

U revidiranoj godini kod RTVFBiH vršena je kontrola PDV-a od strane Uprave za indirektno oporezivanje i Federalne uprave za inspekcije poslove za oblast radnih odnosa.

Posljednju eksternu reviziju finansijskih izvještaja RTVFBiH izvršila je revizorska kuća Grant Thornton Banja Luka za 2017. godinu. Obavezna godišnja kontrola naplate RTV takse, u skladu s članom 24. Zakona o Javnom radio-televizijskom sistemu BiH, izvršena je u 2018. godini, a za 2016. i 2017. godinu.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Rukovodstvo RTVFBiH odgovorno je za uspostavljanje sistema internih kontrola radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utječe na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Statut RTVFBiH nije usaglašen sa važećim zakonima koji regulišu rad i djelovanje RTVFBiH, što je šire pojašnjeno tačkom 5.2 Izvještaja. Kada su u pitanju interni akti i uređenje internih postupaka, procedura i kontrola, u ranijim godinama donesen je određen broj internih akata koji nisu usklađivani s aktuelnim zakonskim promjenama. Prema obrazloženju, zbog toga što organi rukovođenja i upravljanja ne djeluju u punom obimu u skladu sa Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH, pojedini propisi se primjenjuju direktno, npr. sa novoprimljenim zaposlenicima ugovor o radu se zaključuje prema Zakonu o radu, a ostali uposlenici imaju ugovore zaključene prije stupanja na snagu Zakona o radu.

Pravilnikom o unutarnjoj organizacionoj strukturi iz 2013. godine dopunjena je sistematizacija iz 2008. godine, osim predviđenog broja radnih mjesta. **Nije sistematizovan ukupan broj izvršilaca po radnim mjestima, odnosno nije utvrđena brojčana sistematizacija radnih mjesta po organizacionim jedinicama.**

Tokom 2018. godine u radni odnos je primljeno 14 zaposlenika, od čega se u dva slučaja radi o ponovnom aktiviranju zaposlenika nakon neplaćenog odsustva. Radni odnos je prestao za 14 zaposlenika, od čega po osnovu penzionisanja za tri zaposlenika, sporazumni raskid ugovora o radu za tri zaposlenika, istek radnog odnosa na određeno vrijeme za dva, neplaćeno odsustvo za četiri i još za tri zaposlenika po drugim osnovama.

Prema podacima Odjela za ljudske resurse od 25. 1. 2019. godine: „Prijem zaposlenika vrši se neposredno. Osim javnih poziva, za veći broj radnika koji se po potrebi objavljuju na 'ekranu' i u medijima, RTVFBiH redovno zaprima molbe i zahtjeve pojedinaca za zasnivanje radnog odnosa. Po ukazanoj potrebi za novim uposlenicima obavlja se intervju, a nakon izvršenog odabira, kandidati se testiraju u obliku volonterskog ili honorarnog rada. Ukoliko zadovolje na 'probnom radu' koji nikada nije kraći od jedne godine, poslodavac nudi zaključivanje ugovora o radu na određeno vrijeme u periodu od 1-3 mjeseca, a koji se obnavlja/prekida prema kvalitetu obavljanja poslova. Status zaposlenika, tj. ugovor na neodređeno vrijeme dobija se ispunjavanjem kvaliteta radnih zadataka, i to uglavnom nakon tri godine.“ Također, po podacima istog Odjela, postoje uposlenici s kojima je zaključen ugovor o radu, a koji ne ispunjavaju uslove u pogledu zahtijevane stručne spremljenosti radnog mjesta. Postoji 60 ugovora po kojima su se zaposlenici obavezali da će u roku od pet godina ispuniti zahtijevani uslov, a u 16 ugovora po istom osnovu ne postoji taj uslov.

Nije prezentiran interni akt koji uređuje radno-pravne odnose u skladu s članom 118. Zakona o radu² koji propisuje donošenje Pravilnika o radu, kojim se uređuju plate, organizacija rada, sistematizacija radnih mjesta, posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa i druga pitanja značajna za radnika i poslodavca. Federalna uprava za inspekcije poslove vršila je nadzor nad provođenjem propisa iz oblasti rada i radnih odnosa, te je upozorila na neophodnost i hitnost poduzimanja radnji u cilju usaglašavanja unutarnjih akata i ugovora sa zakonskim propisima i neophodnost preispitivanja angažovanja velikog broja spoljnih saradnika

² „Sl. novine FBiH“, broj 26/16 i 89/18

putem zaključenih ugovora o djelu, a sve u cilju sprečavanja povrede zakona i propisa iz oblasti rada i radnih odnosa

Provedenom revizijom uočeni su propusti kod: evidencija i baza podataka o potraživanjima, procjene vrijednosti zaliha, pogrešnih evidentiranja licenci, evidentiranja rashoda iz ranijeg perioda koji se ne odnose na tekuću godinu, evidentiranja avansnih uplata, angažovanja po autorskim i ugovorima o djelu, priznavanja prihoda, iskazivanja obaveza, vršenja redovnog godišnjeg popisa, provođenja postupaka javnih nabavki, što ukazuje na to da nije uspostavljen adekvatan sistem internih kontrola. Nisu usaglašeni postojeći interni akti, niti su donesena druga interna pravila i procedure koje bi detaljno uredile kontrolno okruženje, procijenile rizike, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, te praćenje i procjenu uspješnosti postavljenih kontrola.

S obzirom na konstatovane nepravilnosti u funkcionisanju sistema internih kontrola, RTVFBiH nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH³ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ dizajnirala i implementirala sistem internih kontrola po COSO modelu. **U skladu sa navedenim Zakonom, RTVFBiH nije sačinila godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2018. godinu, niti je odredila koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.**

Preporuke:

- **interne akte usaglasiti s važećim zakonskim propisima i donijeti ostale akte i procedure koje će osigurati nadzor u svim procesima poslovanja Društva u cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola;**
- **preispitati postojeću sistematizaciju radnih mjesta i uskladiti je sa stvarnim i realnim potrebama. Utvrditi ukupan broj izvršilaca po organizacionim jedinicama (sektorima, odjelima, redakcijama i odsjecima) i po radnim mjestima;**
- **sistem internih kontrola uspostaviti u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Interna revizija

RTVFBiH je u skladu s propisima koji uređuju internu reviziju, a na osnovu provedene procedure odabira i Odluke Upravnog odbora od 16. 9. 2011. godine o imenovanju rukovodioca Odjela za internu reviziju, sa odabranim kandidatom zaključila ugovor o djelu na četiri godine. Ugovorom je definisano da rukovodilac uspostavlja Odjel za internu reviziju, da u saradnji sa Odjelom priprema godišnju studiju rizika i plan revizije u kojima je sadržan detaljan prikaz rizičnih područja i revizija koje će biti obavljene, te podnosi Upravnom odboru izvještaj o obavljenim revizijama s preporukama. **Istekom perioda na koji je imenovan rukovodilac Odjela za internu reviziju, prema obrazloženju, zato što organi upravljanja ne djeluju u punom obimu, nije došlo do produženja važećeg ili zaključenja novog ugovora sa drugim licem. Nije bilo daljih aktivnosti na uspostavi Odjela interne revizije.**

Prema navedenom, RTVFBiH nije uspostavila Odjel interne revizije, što nije u skladu sa odredbama članova 30-33. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

RTVFBiH ima sistematizovano i popunjeno radno mjesto interni kontrolor pri Direkciji generalnog direktora RTVFBiH kojem direktno odgovara za svoj rad. Nisu prezentovana radna zaduženja, niti obavljani poslovi navedenog radnog mjesta.

Preporuka:

- **potrebno je uspostaviti Odjel za internu reviziju, koji će u potpunosti obavljati poslove iz nadležnosti u skladu sa odredbama članova 30-33. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**

³ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 06/17

5. ZAKONSKI OKVIR POSLOVANJA I ORGANI RTVFBiH

Zakonom o Javnom radio-televizijskom sistemu Bosne i Hercegovine (Zakon o JRTS BiH)⁵ uređuje se javni radiotelevizijski sistem u Bosni i Hercegovini i odnosi tri javna RTV servisa i zajedničkog pravnog subjekta unutar tog sistema, kao i njegova djelatnost i organizacija. Sistem javnog emitiranja u BiH čine:

- Radio-televizija Bosne i Hercegovine (BHRT), kao javni RTV servis BiH,
- Radio-televizija Federacije BiH (RTVFBiH), kao javni RTV servis FBiH,
- Radio-televizija Republike Srpske (RTRS), kao javni RTV servis RS,
- Korporacija javnih RTV servisa BiH.

Javni RTV servisi samostalni su u obavljanju djelatnosti, imaju uređivačku nezavisnost i institucionalnu autonomiju. Prema članu 3, stav 3. Zakona o JRTS BiH, Zakoni o BHRT, RTVFBiH i RTRS trebaju se uskladiti sa tim Zakonom.

Provedenom revizijom uočeni su određeni problemi vezano za uređenje i funkcionisanje javnog radiotelevizijskog sistema, od čega skrećemo pažnju na sljedeće:

5.1 Organi RTVFBiH

Prema Zakonu o Javnom servisu RTVFBiH, organi RTVFBiH su Upravni odbor i Poslovodni odbor, te Programsko vijeće kao savjetodavni organ.

5.1.1 Upravni odbor

Članove Upravnog odbora imenuje Parlament FBiH. Rad, nadležnosti i odlučivanje Upravnog odbora uređeni su članovima 22-28. i 65. navedenog Zakona. Parlament FBiH je Odlukom od 10. 6. 2009. godine imenovao predsjednika i tri člana Upravnog odbora RTVFBiH, na mandatni period definisan Zakonom. **Međutim, u 2018. godini Upravni odbor RTVFBiH činio je samo jedan član, koji je ujedno i predsjedavajući Upravnog odbora, a istom je mandat istekao u julu 2013. godine. Preostalim članovima Upravnog odbora, koji su imenovani 2009. godine, mandat je istekao ili su dali ostavke u periodu 2010-2013. godine. Iako je upoznat sa navedenim, Parlament FBiH nije postupio u skladu sa svojom zakonskom obavezom i nije imenovao novi Upravni odbor. Predsjedavajući Upravnog odbora održava sjednice sa Poslovodnim odborom RTVFBiH. Zakonom je propisano da Upravni odbor odlučuje većinom glasova od ukupnog broja svih članova, a za imenovanje i razrješenje generalnog direktora, usvajanje Statuta, programskih planova radija i televizije, kao i za donošenje finansijskih planova i godišnjih budžeta potreban je konsenzus članova Upravnog odbora.**

S obzirom na to da Upravni odbor ima samo jednog člana, ne može se potvrditi osnovanost njegovog rada i donesenih odluka u smislu odredbi Zakona o Javnom servisu RTVFBiH.

Prema obrazloženju odgovornih u RTVFBiH, zauzet je stav da se nastavi rad nakon isteka mandata u interesu redovnog i normalnog obavljanja djelatnosti javnog emitera i da ne bi došlo do blokade rada Upravnog odbora i poslovanja RTVFBiH. Nema akta koji dokazuje zakonitost rada navedenog lica.

Prema prednjem, Parlament FBiH nije pravovremeno poduzeo aktivnosti iz svoje nadležnosti za imenovanje članova Upravnog odbora u skladu sa Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH. Navedeno se ističe jer se radi o obavezama Parlamenta FBiH kao osnivača RTVFBiH, a koja obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa.

Preporuka:

- *inicirati aktivnosti prema Parlamentu FBiH kao nadležnom organu, radi imenovanja članova Upravnog odbora u skladu sa Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH, kako bi se osigurala zakonitost i kontinuitet u radu.*

⁵ „Sl. glasnik BiH“, broj 78/05

5.1.2 Poslovodni odbor

Radom RTVFBiH rukovodi Poslovodni odbor, koji čine generalni direktor i rukovodici sektora. Imenovanje, mandat, nadležnost i razrješenje generalnog direktora uređeni su članovima 34-36. navedenog Zakona. Generalnog direktora imenuje Upravni odbor na osnovu javnog konkursa, konsenzusom članova Upravnog odbora.

Mandat generalnog direktora, imenovanog Odlukom Upravnog odbora broj: 4110-04/24 od 18. 8. 2008. godine na period od pet godina, istekao je 18. 8. 2013. godine, nakon čega nadležna tijela Parlamenta FBiH nisu poduzela aktivnosti na imenovanju novog generalnog direktora.

Prema prednjem, Parlament FBiH nije pravovremeno stvorio predušlove iz svoje nadležnosti za imenovanje generalnog direktora u skladu sa Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH.

Preporuka:

- *inicirati aktivnosti prema Parlamentu FBiH kao nadležnom organu, radi stvaranja predušlova u cilju imenovanja generalnog direktora u skladu sa Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH, kako bi se osigurala zakonitost i kontinuitet u radu.*

5.1.3 Programsko vijeće

Zakon o JS RTVFBiH članom 29, stav 2. nalaže Upravnom odboru, radi potpunijeg zastupanja i zaštite interesa javnosti u programima RTVFBiH, osnivanje Programskog vijeća koje ima isključivo savjetodavnu ulogu. Čini ga 11 članova predstavnika naučnih, obrazovnih, kulturnih, privrednih, umjetničkih i sportskih institucija i udruženja predstavnika mladih i penzionera koje na osnovu javnog konkursa predlaže Upravni odbor, a imenuje Parlament FBiH. U Programskom vijeću trebaju biti zastupljeni svi kantoni i svi konstitutivni narodi u BiH i ostali.

Prezentirane su aktivnosti na osnivanju Programskog vijeća iz perioda 2010-2013. godine, međutim, Programsko vijeće nije uspostavljeno ni do kraja 2018. godine.

Preporuka:

- *inicirati aktivnosti prema Parlamentu FBiH kao nadležnom organu, radi stvaranja predušlova u cilju imenovanja članova Programskog vijeća u skladu sa Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH, kako bi se osigurala zakonitost i kontinuitet u radu.*

5.2 Statut RTVFBiH

RTVFBiH još uvijek primjenjuje stari Statut iz 2007. godine, kada je bila osnovana kao društvo sa ograničenom odgovornošću, odnosno prema tadašnjem Zakonu o RTVFBiH. Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH koji je stupio na snagu 7. 8.2008. godine, u članu 10. propisano je da Statut RTVFBiH treba da donese Upravni odbor, a potvrđuje ga Parlament FBiH. Prema obrazloženju odgovornih, nakon upućivanja prvog prijedloga Statuta u parlamentarnu proceduru, Odlukom Parlamenta FBiH, isti je vraćen Upravnom odboru na doradu. Nakon izvršene dorade, Upravni odbor je zahtijevao da se u prelaznim odredbama Statuta ugradi odredba da RTVFBiH može samostalno obavljati poslove u dijelu koji se odnosi na zakonom propisane nadležnosti Korporacije, s obzirom na to da ona nije formirana. Nakon povlačenja Statuta iz parlamentarne procedure, isti je Parlamentu FBiH ponovno dostavljen 27. 4. 2012. godine. Predstavnički dom Parlamenta FBiH je, na prijedlog Komisije za informisanje, na sjednici održanoj 22. 5. 2012. godine skinuo s dnevnog reda Statut RTVFBiH.

Prema članu 66, stav 2. važećeg Zakona o Javnom servisu RTVFBiH, određeno je da „svi raniji doneseni zakoni i podzakonski akti koji su regulisali RTVFBiH, stupanjem na snagu ovog Zakona prestaju važiti.“ Na prijedlog generalnog direktora, Upravni odbor RTVFBiH je 27. 12. 2010. godine, pozivajući se na član 28. važećeg Zakona, donio Odluku o Izmjeni Statuta, prema kojoj je izmijenjena organizaciona struktura RTVFBiH. Prema pismenom obrazloženju odgovornih osoba od 25. 1. 2019. godine, postojeći Statut se

primjenjuje u onim odredbama koje nisu u suprotnosti sa zakonskim odredbama i radi se na pripremi novog Statuta, a s obzirom na to da Upravni odbor RTVFBiH čini samo predsjedavajući, a za usvajanje Statuta od Upravnog odbora potrebna je većina glasova od ukupnog broja svih članova, Statut nije ponovo poslat u Parlament FBiH na usvajanje.

Preporuka:

- **inicirati aktivnosti prema Parlamentu Federacije BiH radi stvaranja preduslova za usaglašavanje Statuta sa Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH, kako bi se osigurala zakonitost i kontinuitet u radu.**

5.3 Korporacija javnih RTV servisa BiH

Korporacija javnih RTV servisa BiH (Korporacija) je zajednička upravljačka struktura između javnih RTV servisa s istim pravima i obavezama prema sva tri javna RTV servisa, a ista još uvijek nije formirana.

Prema članu 6. Zakona o JRTS BiH, javni RTV servisi obavezni su registrirati Korporaciju na državnom nivou. Korporacija, u ime sva tri javna RTV servisa, pored ostalog, prodaje televizijske, radio i multimedijalne oglase i izrađuje strategiju za ove usluge putem javnih servisa; osigurava zajedničko korištenje tehničkih, finansijskih i kadrovskih potencijala; omogućava zajedničko korištenje i upravljanje arhivskom građom u skladu s programskim potrebama javnih servisa i prodaju njihovog korištenja trećim stranama u ime javnih servisa; nabavlja strane programe; prodaje televizijske, radio i multimedijalne marketinške usluge; naručuje ispitivanje javnog mijenja i medijskog tržišta; omogućuje zajedničku godišnju finansijsku reviziju i drugo.

Mjesečna taksa za posjedovanje radio ili televizijskog prijemnika propisana je članom 17. Zakona o JRTS BiH i članom 54. Zakona o Javnom servisu RTVFBiH. Prihod od RTV takse može se koristiti samo za finansiranje osnovne djelatnosti javnih RTV servisa.

Raspodjela RTV takse i neto dohotka od marketinškog oglašavanja uređena je članom 23. Zakona o JRTS BiH i to:

- RTVFBiH pripada 25% neto prihoda od marketinškog oglašavanja i 25% od ukupnog iznosa RTV takse naplaćene na teritoriji Bosne i Hercegovine, kao i RTRS-u.
- BHRT pripada 50% neto prihoda od marketinškog oglašavanja i 50% od ukupnog iznosa RTV takse naplaćene na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Zakonom o JRTS BiH definisano je da se uplata RTV takse i neto dohodak od prodaje marketinškog oglašavanja vrši na jedinstven račun, a članovi Odbora sistema su povjerioci i izvršioc jedinstvenog računa i odgovorni su za nadzor nad postupkom naplate. Također, svakom javnom RTV servisu mora biti omogućeno da u svakom trenutku ima direktan uvid u naplatu i raspodjelu RTV takse i obavezna je godišnja kontrola naplate RTV takse od nezavisne revizorske institucije, kojom se utvrđuje iznos i stepen naplate, te pravilnost raspodjele prikupljenih sredstava.

Dakle, kako Korporacija još uvijek nije formirana, poslovne aktivnosti za koje je predviđeno da ih obavlja obavljaju u RTVFBiH, na osnovu čega se finansijske transakcije iskazuju u poslovnim knjigama RTVFBiH. Marketinške usluge se ugovaraju pojedinačno ili zajednički, a ostvareni prihod iz tog osnova svaki servis zadržava za sebe za usluge koje je i obavio.

Parlament FBiH je Zakon o Javnom servisu RTVFBiH usvojio 2008. godine i cilj je bio uređenje Javnog radio-televizijskog servisa FBiH i usklađivanje sa državnim zakonom. **Članom 18. ovog Zakona određeno je da se raspodjela RTV takse vrši u skladu sa članom 23. Zakona o JRTS BiH, dok za prihod RTVFBiH po osnovu marketinških usluga to nije propisano, već je određeno da se on koristi za primarno finansiranje vlastite djelatnosti.**

5.4 Zakonski propisi vezani za utuženje RTV takse

Zakon o JS RTV BiH u članu 25. i Zakon o JS RTVFBiH u članu 56. uredili su pitanje vjerodostojne isprave na sljedeći način: „Da računi ili izvodi iz poslovnih knjiga javnih RTV servisa u odnosu na potraživanja RTV takse predstavljaju vjerodostojnu ispravu u smislu Zakona o izvršnom postupku.“ Prema članu 29. Zakona o izvršnom postupku,⁶ računi ili izvodi iz poslovnih knjiga predstavljaju vjerodostojnu ispravu za komunalne usluge isporuke vode, toplotne energije i odvoz smeća, ali ne i za RTV taksu.

Poslovodni odbor RTVFBiH je u cilju izmjene člana 29. Zakona o izvršnom postupku FBiH, kako bi i RTV taksa bila obuhvaćena istim, kao i za izmjene člana 378. Zakona o obligacionim odnosima, u cilju produženja roka zastare potraživanja po osnovu RTV takse na tri godine, dugi niz godina upućivao brojne akte, apelacije i urgencije nadležnim tijelima i organima na nivou BiH i FBiH (Parlamentu BiH, Ustavnom sudu, Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH, Parlamentu FBiH, Vladi FBiH, Federalnim ministarstvima pravde, te prometa i komunikacija, i dr.), ali nije došlo do promjene ovih Zakona.

S obzirom na važeće zakonske okvire i praksu sudova, navedeno utječe na naplatu nenaplaćenih potraživanja po osnovu RTV takse prisilnim putem. Iako su dužni poduzimati mjere utuženja prema dužnicima za nenaplaćenu RTV taksu, zbog velikog broja predmeta nenaplaćenih potraživanja, tužbe stvaraju značajne sudske troškove, a bez mogućnosti naplate prinudnim izvršenjem, jer ih sudovi odbacuju kao neosnovane, s obzirom na to da je Odlukom Ustavnog suda AP-3742/08 potvrđeno da RTV taksa nije komunalna usluga predviđena članom 29. Zakona o izvršnom postupku.

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Trogodišnji finansijski plan za period 2018-2020. godine i Finansijski plan RTVFBiH usvojio je Upravni odbor 27. 12. 2017. godine. Finansijski plan RTVFBiH za 2018. godinu izrađen je na osnovu potreba i planova razvoja, iskazanih po organizacionim cjelinama i postignutim rezultatima iz prethodnih poslovnih godina. Finansijski plan za 2018. godinu sastavni je dio Plana poslovanja RTVFBiH, koji čine i planovi: emitovanja programa po strukturi (programima); proizvodnje vlastitog programa; emitovanja marketinškog programa i sponzorisanog programa. Značajno je istaći da su u troškove uključene sve funkcije koje bi, zajedno sa kadrovima, trebale biti funkcionalno premještene u Korporaciju.

Rebalans finansijskog plana sačinjen je u oktobru 2018. godine, a Upravni odbor ga je usvojio tek 24. 12. 2018. godine. Na sačinjavanje rebalansa Plana utjecalo je povećanje prihoda od naplate RTV takse i povećanje rashoda po osnovu ispravke vrijednosti RTV takse, kao i troškova na pozicijama plata.

Planom predviđene kategorije ostvarene su u sljedećim iznosima:

KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2017. god.	Plan za 2018. god.	Rebalans 2018. god.	Ostvareno u 2018. god.	Indeks (6/3)	Indeks (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi	28.580.829	28.086.500	33.388.000	34.759.146	122	104
II	Rashodi	28.320.592	28.047.330	33.363.410	34.605.234	122	104
III	Dobit prije poreza (I-II)	260.236	39.170	24.590	153.912	59	626

RTVFBiH je iskazala ukupne prihode u iznosu od 34.759.146 KM, što je za 1.371.146 KM ili 4% više u odnosu na planirane, a za 6.178.317 KM ili 22% više u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajnije odstupanje ostvarenih u odnosu na planirane prihode u iznosu od 86% je na poziciji ostalih prihoda, i to na prihodima po osnovu otpisanih obaveza koji su planirani u iznosu od 1.630.000 KM, a realizovani u iznosu od 3.294.896 KM.

Ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 34.605.234 KM, te su u odnosu na planirane veći za 1.241.824 KM ili 4%, a za 6.284.642 KM ili 22% su veći od prethodne godine. Ostvaren je pozitivan finansijski rezultat – dobit prije poreza u iznosu je od 153.912 KM.

⁶ "Sl. novine FBiH", broj 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 35/12 i 46/16

Upravni odbor RTVFBiH godišnje finansijske planove i planove programa za 2018. godinu nije predstavio Parlamentu FBiH, kako je propisano članom 28, stav 1, tačka k) Zakona o JS RTVFBiH. Također, plan poslovanja za 2018. godinu nije dostavljen Uredu za reviziju institucija u FBiH, što je obaveza u skladu s članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.⁷

Izveštaj o poslovanju za prethodnu godinu generalni direktor dužan je, u skladu s članom 19, stav 2. Zakona o JS RTVFBiH, dostaviti Upravnom odboru na usvajanje najkasnije do 28. 2. tekuće godine. Do okončanja naše revizije Izveštaj o finansijskom poslovanju za 2018. godinu nije razmatran od strane Upravnog odbora.

Godišnji finansijski izvještaji za 2018. godinu RTVFBiH su u propisanom roku dostavljeni nadležnoj finansijsko-informatičkoj agenciji.

Preporuke:

- **godišnje finansijske planove dostavljati Parlamentu FBiH, kako je to propisano članom 28. Zakona o Javnom servisu RTVFBiH;**
- **trogodišnji plan poslovanja dostavljati Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

7.1 BILANS USPJEHA

7.1.1 Prihodi

Prihodi ostvareni u obračunskom periodu iskazani su kako slijedi:

	1.1. do 31. 12. 2018.	1. 1. do 31. 12. 2017.
PRIHODI	34.759.146	28.580.829
Poslovni prihodi	31.060.993	27.075.672
Prihodi od prodaje učinaka	31.058.742	27.058.737
Ostali poslovni prihodi	2.251	16.935
Finansijski prihodi	70.463	71.450
Ostali prihodi i dobici	3.627.492	1.433.706
Prihodi iz pr. rač. politika i isprav. nez. greš. iz ranijih perioda	198	1

Računovodstvenim politikama, usklađenim sa zahtjevima iz standarda, uređene su politike vrednovanja i iskazivanja prihoda. Evidentiranje prihoda temelji se na načelu nastanka poslovnog događaja i načelu sučeljavanja prihoda i rashoda. Prihod se priznaje kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi pritijecati i mogu se pouzdano izmjeriti – RTV taksa, marketinški prihodi i ostali prihodi. Prihodi po osnovu RTV takse priznaju se i evidentiraju po osnovu izvještaja odjela RTV takse za fakturisanu RTV taksu za period na koji se odnosi, a za marketinške i ostale usluge osnov priznavanja je neto fakturisana vrijednost.

7.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 31.060.993 KM i sastoje se od prihoda od prodaje učinaka od 31.058.742 KM i ostalih poslovnih prihoda od 2.251 KM.

Prihodi od prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 31.058.742 KM, a odnose se na prihode od: RTV takse u iznosu od 22.358.897 KM, reklama u iznosu od 6.032.465 KM, od refundacije troškova (RTV takse, proizvodnje programa, troškova sistema, radne snage) u iznosu od 1.727.108 KM, usluge produkcije TV Binga, Loto i Super Loto u iznosu od 699.932 KM, usluga trećim licima od 201.940 KM, sponzorstva u iznosu od 31.835 KM i prihoda od usluga televoltinga, refundacija i drugo (6.564 KM).

Prihodi od RTV takse iskazani su u iznosu od 22.358.897 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 3.220.959 KM, a u odnosu na 2016. godinu veći su za 4.519.630 KM. Ranijih godina se naplata RTV takse

⁷ „Sl. novine FBiH“ broj 08/05, 81/08, 22/09, 109/12

vršila preko telekom operatera putem telefonskih računa, te vlastitih inkasantskih službi putem priznanica za lica koja nemaju telefonske aparate i lica koja nisu obuhvaćena fakturisanjem od strane telekom operatera. Naplata RTV takse od 1. 8. 2017. godine vrši se preko JP Elektroprivreda BiH, putem računa za električnu energiju, te putem faktura priznanica za lica koja nisu obuhvaćena ovim fakturisanjem. Odbor JRTV sistema (koga čine Upravni odbori sva tri javna emitera) je 21. 4. 2015. godine usvojio zaključak kojim je podržao model prikupljanja RTV takse uz račune za električnu energiju. BHRT i RTVFBiH zaključile su 24. 7. 2017. godine Ugovor o poslovnoj saradnji na naplati RTV takse sa JP Elektroprivreda BiH. Ugovorom se JP Elektroprivreda obavezala da će uz račun za električnu energiju iskazati RTV taksu od 7,50 KM svim kupcima električne energije iz kategorije domaćinstva koji su evidentirani kao obveznici plaćanja RTV takse, odnosno ukoliko posjeduju radio ili TV-prijemnik. Naplaćena RTV taksa prenosi se na račun RTVFBiH, koja nakon utvrđivanja ukupnog prikupljenog iznosa RTV takse na području BiH vrši raspored prema članu 23. Zakona o JS RTV BiH u omjeru od 25% RTVFBiH, 50% BHRT i RTRS 25%. Nakon isteka navedenog Ugovora o poslovnoj saradnji na naplati RTV takse, zaključen je Aneks I, kojim se primjena Ugovora produžava do 31. 12. 2021. godine. Za obavljanje usluga naplate RTV takse JP Elektroprivreda BiH naplaćuje 5% od iznosa koji uplati na račun RTVFBiH.

Najveći prihod ostvaren je putem JP Elektroprivreda BiH u iznosu od 13.298.076 KM, RTRS-a u iznosu od 7.031.364 KM, vlastitih inkasantskih službi od 1.745.541 KM i od pravnih lica 283.916 KM.

Kada se radi o ukupnom prilivu novčanih sredstava od RTV takse u 2018. godini, a prema podacima Odjela RTV takse RTVFBiH, naplaćeno je 34.710.444 KM, što je za 57% više nego prethodne godine. Naplata je ostvarena putem JP Elektroprivreda BiH (33.392.021 KM), inkaso i samostalne uplate (801.596 KM), pravna lica (hoteli i moteli) u iznosu od 373.310 KM, prinudna naplata (139.602 KM) i zaostale uplate putem telekom operatera (3.915 KM). Odjel RTV takse RTVFBiH obavlja poslove vezane za fakturisanje, naplatu i raspored naplaćene RTV takse u skladu sa Zakonom o JS RTV BiH.

Prihodi od usluga marketinga iskazani su u iznosu od 6.032.465 KM i ostvaruju se po zaključenim ugovorima sa marketinškim agencijama ili sa kupcima koji direktno ugovaraju usluge oglašavanja za svoje potrebe. Cjenovnike usluga oglašavanja s opštim uslovima za 2018. godinu usvojio je Upravni odbor 27. 12. 2017. godine.

Najveći prihod ostvaren je za pružene usluge reklame putem marketing agencija Media Pool d.o.o Sarajevo i Media level d.o.o. Sarajevo, kojim se daje agencijski popust za oglašavanje (23%, odnosno 8%), a one vrše oglašavanje u zajedničkom nastupu sva tri javna servisa u BiH. Ove agencije obavljaju marketinške usluge za veći broj oglašivača (spisak oglašivača koje zastupaju sastavni su dio ugovora), tako da na količinu izvršenih usluga dobivaju agencijske popuste. Osim agencijskih popusta, ostvaruju i ostale popuste (popust za lojalnost, za avansne uplate, popust ukoliko agencija prekorači ugovoreni iznos po osnovu kojeg je korišten popust iz Cjenovnika (u iznosu nekorištenog, a pripadajućeg popusta) i drugi. **Media Pool d.o.o. Sarajevo, prema zaključenom ugovoru u vezi realizacije marketinških usluga na programima FTV, BHT1 i RTRS za 2018. godinu na iznos od 5.000.001 KM, sa RTVFBiH ostvario je neto realizaciju od 3.396.796 KM, te je po osnovu avansnih uplata odobren za iznos od 614.889 KM. Također, po ispunjenju ugovora na nivou godine sa sva tri javna servisa, utvrđeno je da je Ugovor ostvaren u ukupnom iznosu od 6.094.162 KM, čime su se stekli uslovi za dodatni popust od 3%. Iako je bilo evidentno prekoračenje ostvarenja ugovorenog iznosa, RTVFBiH nije pravovremeno procijenila niti ukalkulisala dodatne popuste po tom osnovu, pa prihod po osnovu marketinških usluga nije umanjen za iznos dodatnog popusta od 62.627 KM, koji je utvrđen krajem februara 2019. godine po konačnom obračunu realizacije Ugovora. S obzirom na visinu odobrenih popusta koji u konačnici utječu na visinu fakturisanih usluga i iskazanog prihoda RTVFBiH, ne može se potvrditi opravdanost odobravanja istih, kao ni visina odobrenih popusta. Navedeni prihodi nisu iskazani u skladu sa MRS – 18. Prihodi i tačkom 22. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, odnosno nisu evidentirani u trenutku njihovog nastanka. Zbog neprovedenih računovodstvenih postupaka u pripadajućem obračunskom periodu, prihodi perioda su precijenjeni za iznos od 62.627 KM, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.**

Pored navedenog, marketinške usluge se ugovaraju pojedinačno ili zajednički za sva tri javna servisa, a ostvareni prihod iz tog osnova svaki servis zadržava za sebe, što nije u skladu sa Zakonom o JS RTVBiH, koji je propisao raspored prihoda od marketinškog oglašavanja po kojem BHRT-u pripada 50%, RTVFBiH 25%

i RTRS-u 25% od ukupnog prihoda. Zakon o JS RTVFBiH nije usaglašen sa Zakonom o JS RTVBiH, jer je Zakonom o JS RTVFBiH definisano da se prihodi koje RTVFBiH ostvaruje od marketinga primarno koriste za finansiranje vlastite djelatnosti u 100% iznosu.

Ostali značajniji kupci koji koriste usluge reklamiranja kod RTVFBiH, po osnovu direktnih ugovora su: Lutrija BiH Sarajevo, BH Telecom d.d. Sarajevo, Bingo d.o.o. Tuzla, FIS d.o.o. Vitez i Studio Moderna d.o.o. Sarajevo.

Prihodi od refundacije troškova (RTV takse, proizvodnje programa, troškova sistema, radne snage) iskazani su u iznosu od 1.727.108 KM i realiziraju se po uslugama koje RTVFBiH mjesečno prefakturiše BHRT-u na osnovu stvarno izvršenih usluga. Prihodi od refundacije troškova RTV takse u iznosu od 636.936 KM odnose se na ispostavljene fakture BHRT-u po Odluci o načinu raspodjele troškova naplatnih službi RTV takse (broj 4110-03/796 od 21.11.2009. godine). RTVFBiH mjesečno fakturiše BHRT-u procijenjene troškove u iznosu od 40.000 KM, a naknadno se vrše korekcije u skladu sa stvarnom realizacijom troškova.

Preporuka:

- **priznavanje prihoda od marketinških usluga vršiti u skladu sa MRS 18 – Prihodi i tačkom 22. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.**

7.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi u iznosu od 70.463 KM iskazani su po osnovu naplaćenih sudskih troškova i zateznih kamata na osnovu mjesečnih Izvještaja Odjela RTV takse o prilivu RTV takse.

7.1.1.3 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici, iskazani u iznosu od 3.627.492 KM i najvećim dijelom od 3.294.896 KM jesu prihodi od otpisa obaveza, prihodi od ukidanja rezervisanja su 300.000 KM, dok naplaćena otpisana potraživanja iznose 27.856 KM.

Prihodi po osnovu otpisanih obaveza u iznosu od 3.294.896 KM su u dijelu od 3.255.749 KM priznati na osnovu Odluke Upravnog odbora od 22. 2. 2019. godine. Odlukom se daje saglasnost za oprihodovanje zastarjelih obaveza po osnovu prikupljene RTV takse (RTRS), uz obrazloženje da su obaveze zastarjele i da nema dokaza da je RTVFBiH tužena po tom osnovu.

Zbog navedenog, ne mogu se priznati prihodi od otpisa obaveza koje se ne izmiruju u skladu s članom 23. Zakona o Javnom radio-televizijskom sistemu BiH, kojim je uređena raspodjela RTV takse.

Nakon donesenih novih procjena rezervevanja po MRS 19 – Primanja uposlenih, kao i za neizvjesne ishode po sudskim sporovima, izvršeno je ukidanje ranije izvršenih rezervisanja za naveden svrhe, te je iskazan prihod od 300.000 KM.

7.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima rashodi su iskazani u iznosu od 34.605.234 KM kako slijedi: KM

	od 1. 1. do 31. 12. 2018.	od 1. 1. do 31. 12. 2017
RASHODI	34.605.234	28.320.588
Poslovni rashodi:	21.200.022	20.088.786
Materijalni troškovi	1.141.185	1.051.814
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	10.196.430	10.045.752
Troškovi proizvodnih usluga	5.127.821	5.727.732
Amortizacija	1.221.594	890.881
Troškovi rezervisanja	789.042	851.476
Nematerijalni troškovi	2.723.950	1.521.131
Finansijski rashodi	7.724	11.576
Ostali rashodi i gubici	12.993.908	8.076.961
Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	189.169	991
Rashodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijeg perioda	214.411	142.274

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 21.200.022 KM, a čine ih: troškovi plata i ostalih ličnih primanja zaposlenih (10.196.430 KM), troškovi proizvodnih usluga (5.127.821 KM), nematerijalni troškovi (2.723.950 KM), amortizacija i troškovi rezervisanja (2.010.636 KM) i materijalni troškovi (1.141.185 KM).

Materijalni troškovi iskazani su u iznosu od 1.141.185 KM i za 89.371 KM su veći u odnosu na prošlu godinu. Ove troškove čine utrošene sirovine i materijal, troškovi energije i goriva, rezervnih dijelova i sitnog inventara. U okviru troškova energije i goriva prefakturisani su troškovi električne energije BHRT-a i iznose 330.785 KM, a odnose se na usluge prenosa i emitovanja programa po osnovu pripadajućeg dijela električne energije u skladu sa Cjenovnikom iz juna 2006. godine.

Troškovi plata i ostalih primanja iskazani su u iznosu od 10.196.430 KM, a odnose se na troškove plata i naknada plata zaposlenima (7.303.852 KM), naknade ostalim fizičkim licima (1.776.672 KM) i troškove ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih (1.115.906 KM).

Troškovi plata i naknada plata predstavljaju najveće troškove sa učešćem od 29% od ukupno iskazanih troškova. Obračun i isplata plata i naknada vrši se prema Pravilniku o platama i naknadama zaposlenika RTVFBiH (Pravilnik) iz 2010. godine, koji nije usklađen sa važećim propisima. Plata radnog mjesta za puno radno vrijeme je proizvod vrijednosti koeficijenta radnog mjesta i novčane vrijednosti osnovnog koeficijenta.

Vrijednost osnovnog koeficijenta za plate određivana je pojedinačnim odlukama generalnog direktora u iznosu od 280 KM za sve mjesece 2018. godine, izuzev za septembar, kada je iznosila 560 KM. **Vrijednost osnovnog koeficijenta za septembar 2018. godine, u iznosu koji je duplo veći od vrijednosti u ostalim mjesecima, utvrđen je Odlukom generalnog direktora od 1. 10. 2018. godine, uz obrazloženje poboljšanja likvidnosti.** Pravilnikom su utvrđeni koeficijenti za obračun plate u rasponu od 1,40 do 6,84.

Prema prezentovanoj dokumentaciji, utvrđeno je da se u velikom broju slučajeva obračun plate za zaposlenike ne vrši na osnovu ugovorenih koeficijenata definisanih u zaključenim ugovorima o radu, nego na osnovu Odluke o korekciji plata zaposlenika. Pomenutu Odluku donosi generalni direktor na osnovu ovlaštenja danih članom 35. Zakona o JS RTVFBiH i članom 36. Statuta RTVFBiH. Odlukom je naveden mjesec na koju se plata odnosi, ime i prezime zaposlenika, sektor, ugovoreni koeficijent i korekcija. U članu 1. Odluke, navedeno je da će se izvršiti unošenje korekcije ugovorenog koeficijenta plata radnika za određeni mjesec, a prema složenosti posla po Ugovoru o radu i radnog učinka za dati mjesec. U 2018. godini doneseno je deset odluka (broj zaposlenika obuhvaćenih mjesečnim odlukama je od 3 do 84 zaposlenika). **Iako se odluka odnosi na konkretan mjesec, obračun plate po uvećanim koeficijentima vrši se i više mjeseci, a u pojedinim slučajevima i cijelu godinu.** Odlukama su obuhvaćeni i zaposlenici kojima se koeficijent „vraća“ na ugovoreni koeficijent. Koeficijenti su povećavani u rasponu od 0,1 do 2,4, a posljedica korekcije koeficijenta je povećanje plata, koje je po zaposleniku iznosilo od 28 do 1.019 KM mjesečno bez minulog rada. Koeficijenti su se korigovali i zaposlenima na određeno vrijeme, kao i zaposlenima koji rade na radnom mjestu za koje ne ispunjavaju propisane uvjete u pogledu stručne spreme. Sa dijelom ovih zaposlenika zaključen je ugovor o radu u kojem je preciziran rok za sticanje tražene stručne spreme, a koji je u periodu korekcije koeficijenta istekao, a sa dijelom je zaključen ugovor o radu bez uslova, iako ne posjeduju zahtijevani nivo obrazovanja. **Nije prezentiran akt kojim se obrazlaže promjena ugovorenog koeficijenta po donesenim odlukama, niti je definisan način vrednovanja izuzetnih rezultata radnog uspjeha, a Pravilnikom u članu 14. navedeno je napredovanje zaposlenika u okviru njegovog radnog mjesta u smislu postizanja izuzetnih rezultata radnog uspjeha, te se utvrđeni koeficijent plate može povećati najviše za sumu startnog koeficijenta uvećanu za 3,00 vrijednosti startnog koeficijenta.** Donošenje odluka o korekcijama koeficijenata i u navedenim rasponima ne može se smatrati napredovanjem zaposlenika, a isto dovodi do promjena dodijeljenih koeficijenata plata, utvrđenih Pravilnikom o plaćama i naknadama zaposlenika RTVFBiH, a koji su vezani za složenost poslova i stepen stručne spreme. Navedeno nije u skladu ni sa članom 118. Zakona o radu⁸ koji propisuje obavezu donošenja Pravilnika o radu kojim se, između ostalog uređuju plate, odnosno obaveza da se postojeći Pravilnik uskladi sa važećim Zakonom o radu, što nije učinjeno.

⁸ „Sl. novine FBiH“ broj 26/16 i 89/18

Pravilnikom o platama i naknadama zaposlenika RTVFBiH nisu uređene plate izvršnih direktora. Sa njima su 1. 5. 2013. godine zaključeni ugovori o radu na neodređeno vrijeme sa utvrđenim koeficijentima za obračun plate, koji nisu definisani ovim Pravilnikom. Izvršnom direktoru za program i izvršnom direktoru za marketing plata se obračunava po korigovanom koeficijentu iz Odluke generalnog direktora iz februara 2011. godine, a koja se odnosila samo za januar 2011. godine.

Odlukom Upravnog odbora u septembru 2018. godine odobrena je isplata posebne nagrade generalnom direktoru u iznosu jedne plate, a osnov za nju je u Ugovoru o radu od 24. 4. 2012. godine, koji je važio do 18. 8. 2013. godine. Isplaćena nagrada knjigovodstveno je pogrešno evidentirana u okviru troškova plata, a na istu su plaćeni pripadajući porezi i doprinosi.

Najviša isplaćena neto plata u 2018. godini iznosila je 4.694 KM, najniža 553 KM, a prosječna neto plata iznosila je 1.093 KM.

Preporuke:

- *interne akte i procedure koji uređuju plate i naknade zaposlenih uskladiti sa zakonskim propisima i dosljedno ih primjenjivati;*
- *propisati postupak imenovanja izvršnih direktora i, shodno tome, zaključenje ugovora kojim će biti definisana međusobna prava i obaveze.*

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima, koji su iskazani u iznosu od 1.776.670 KM odnose se na troškove po osnovu ugovora o autorskom djelu (875.456 KM), ugovora o djelu (367.149 KM), za inkasante za naplatu RTV takse (492.225 KM) i troškove naknade članu Upravnog odbora (41.840 KM). Iskazani troškovi odnose se na neto naknadu uvećanu za obračunate poreze i doprinose.

Troškovi naknade po osnovu ugovora o autorskom djelu od 875.456 KM iskazani su na osnovu isplata po zaključenim ugovorima uglavnom za usluge prevodioca, lektora, novinara, voditelja, usluge snimanja, montiranje i najam kamere, grafički dizajn. Dakle, radi se o poslovima koji predstavljaju osnovnu djelatnost RTVFBiH, i sistematizovani su okviru pojedinih radnih mjesta.

Osnov za obračun troškova autorskih honorara je Pravilnik o autorskim i izvođačkim pravima iz 2004. godine i Cjenovnik autorskih i izvođačkih honorara i naknada za ostalu programsku saradnju. Cjenovnikom nisu regulisane vrste usluga za koje se cijena utvrđuje slobodnom pogodbom.

Nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila način utvrđivanja visine navedenih naknada, odnosno način primjene cijena definisanih cjenovnikom. Nisu donesene interne procedure koje bi definisale kada i za koje potrebe se mogu angažovati ove usluge. Autorski i izvođački ugovori nisu zaključivani prije narudžbe, snimanja, emitovanja ili drugog načina korištenja djela, već retroaktivno, nakon izvršene usluge, što nije u skladu sa članom 21. Pravilnika o autorskim i izvođačkim pravima. Zbog svega navedenog ne može se potvrditi način primjene cijena definisanih Cjenovnikom iz 2004. godine

Troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu, iskazani u iznosu od 367.149 KM, odnose se na troškove za obavljanje poslova postavke scenografije, montažerske poslove, priprema spiskova za kontrolu izjava, vozača, rad u koordinaciji programa, rad na portalu Federalna.ba, vizažista i drugo, a visina naknade kretala se u rasponu od 50 KM do 1.583 KM. **Nije prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila način određivanja visine naknade.** Nisu prezentovani izvještaji kojima bi se potvrdilo vrijeme, način i dokaz o izvršenom poslu, a u pojedinim slučajevima ugovori su sačinjavani nakon ugovorenog roka za obavljanje posla. Također, radi se o poslovima koji u najvećem dijelu predstavljaju sistematizovane redovne poslove.

Troškovi inkasanta angažovanih za naplatu RTV takse po osnovu ugovora o djelu iznose 492.225 KM. Isplata naknada uređena je Odlukama generalnog direktora.

Kontrolom iskazanih troškova naknade po osnovu ugovora o autorskom djelu i ugovora o djelu-inkasanti, sa pomoćnim evidencijama praćenja ugovora, utvrđena su određena neslaganja koja su posljedica različitog praćenja ugovora i izdataka u pomoćnim i knjigovodstvenim evidencijama.

Preporuke:

- *cjenovnikom autorskih i izvođačkih honorara i naknada za ostalu programsku saradnju regulisati sve vrste usluga za koje se cijena utvrđuje slobodnom pogodbom i jasno definisati primjenu istog;*

- *ugovore o autorskim honorarima zaključivati samo za poslove koji u skladu sa Pravilnikom o sistematizaciji i Nomenklaturom radnih mjesta nisu utvrđeni kao redovni zadaci u RTVFBiH;*
- *poduzeti aktivnosti na usklađivanju knjigovodstvenih i pomoćnih evidencija zaključenih ugovora, a u cilju pravilnog praćenja kako ugovora tako i iskazanih troškova po tom osnovu.*

Troškovi naknade članovima Upravnog odbora (tj. za jedno lice koje vrši funkciju Upravnog odbora) u iznosu od 41.840 KM odnose se na naknadu isplaćenu članu Upravnog odbora i to: za rad u Upravnom odboru RTVFBiH 17.752 KM, za rad u Odboru sistema JS RTVBiH 16.194 KM, putne troškove 2.558 KM i za reprezentaciju 5.336 KM. U iskazani iznos uključeni su pripadajući porezi i doprinosi.

Visina naknade za rad članova Upravnog odbora RTVFBiH utvrđena je Odlukom generalnog direktora, prema kojoj isti imaju obavezu najmanje pet dana u mjesecu raditi u Upravnom odboru i za taj rad utvrđena je naknada u iznosu od tri minimalne plate u FBiH. **Prema ovoj Odluci, isplata naknade vrši se mjesečno, a imaju pravo i na naknadu razumnih putnih i materijalnih troškova. Predsjedavajućem Upravnog odbora se, pored putnih troškova, priznaju troškovi reprezentacije, koji su odobreni Odlukom generalnog direktora o korištenju sredstava reprezentacije za RTVFBiH, u visini od 360 KM.**

Visina naknade članovima Upravnog odbora RTVFBiH za rad u Odboru sistema JS RTVBiH, utvrđena je Odlukom generalnog direktora u iznosu od 1.100 KM za predsjednika, odnosno 850 KM za članove, prema kojoj su isti dužni najmanje jedan put u mjesecu raditi u Upravnom odboru sistema JS RTVBiH.

U 2018. godini, za održanih šest redovnih i jednu telefonsku sjednicu UO, isplaćena je neto naknada u ukupnom iznosu od 14.470 KM, na ime putnih troškova 2.110 KM, dok su troškovi reprezentacije svaki mjesec isplaćeni u maksimalno odobrenom iznosu. Za održane četiri sjednice Odboru sistema JS RTVBiH u 2018. godini isplaćena je naknada u iznosu od 13.200 KM.

Nije predložena evidencija o ispunjenju zakonske obaveze rada pet dana u mjesecu u Upravnom odboru RTVFBiH, a sjednice nisu nikako održane u januaru, maju, junu, augustu, oktobru i novembru tekuće godine. S obzirom na navedeno, isplaćene naknade ne mogu imati tretman naknada isplaćenih za članstvo u Upravnom odboru, jer Upravni odbor RTVFBiH formalno-pravno ne postoji. Sa osobom koja prima navedenu naknadu nije zaključen nikakav ugovor o angažmanu, kojim bi se definisala međusobna prava i obaveze, a što nije u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

Također, visinu naknade članovima Upravnog odbora RTVFBiH, uključujući i rad u Odboru sistema JS RTVBiH, ne može određivati generalni direktor, već Parlament FBiH, koji u skladu sa Zakonom o Javnom servisu RTVFBiH imenuje i razrješava članove Upravnog odbora.

Preporuka:

- *poduzeti aktivnosti na uređivanju prava i obaveza članova Upravnog odbora i inicirati određivanje visine naknade za rad u Odboru sistema JS RTVBiH od nadležnog tijela.*

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih u iznosu od 1.115.906 KM odnose se na: naknade za topli obrok, prevoz na posao i sa posla, otpremnine prilikom odlaska u penziju, novčane pomoći u slučaju bolesti ili smrti i troškovi liječenja, jubilarne i druge nagrade.

Naknada za topli obrok iskazana je u iznosu od 612.760 KM i obračunata je se na osnovu Odluke generalnog direktora od 12. 1. 2018. godine, prema kojoj visina toplog obroka iznosi 7 KM dnevno. U okviru ukupnih troškova za topli obrok, iznos od 129.200 KM odnosi se na razliku naknade za ishranu zaposlenika za period januar-novembar 2018. godine, isplaćenu na osnovu Odluke generalnog direktora od 10. 12. 2018. godine. Navedenom Odlukom odobrena je isplata razlike toplog obroka za 323 zaposlenika u iznosu od 400 KM po zaposleniku. U obrazloženju Odluke, navedeno je da je Zakonom o porezu na dohodak definisan maksimalni dnevni neoporezivi iznos isplate naknade za ishranu u toku rada u visini do 1% od prosječne neto plate FBiH. Odlukom je naveden iznos neoporezivog iznosa toplog obroka za 11 mjeseci, ukupno isplaćeni iznos, i s obziromna to da će se linearnom isplatom od 400 KM po radniku preći dozvoljeni neoporezivi iznos toplog obroka, naložen je obračun i plaćanje zakonski propisanih poreza i doprinosa.

Izvršen je preračun ukupnog iznosa primanja po radniku, zatim je izračunato koliko bi iznosila naknada da je isplaćena u iznosu od 1% prosječne plate isplaćene u FBiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Razlika do tog iznosa isplaćena je kao neoporezivi dio toplog obroka. Preostali dio isplate do 400 KM je isplaćen sa obračunatim porezima i doprinosima. Iznos dijela naknade

po pojedinom zaposleniku koji podliježe obračunu poreza i doprinosa iznosio je od 35 KM do 364 KM, a ovakav način isplate je imao za posljedicu da visina naknade toplog obroka po danu nije ista za sve zaposlenike. Shodno navedenom, Odluka generalnog direktora o isplati razlike toplog obroka nema uporište u Zakonu o porezu na dohodak, Pravilniku o primjeni Zakona o porezu na dohodak i Pravilniku o plaćama i naknadama zaposlenika RTVFBiH od 30. 12. 2010. godine na osnovu kojih je donesena, a pogotovo u uslovima kada FTVFBiH iskazuje gubitak iznad visine kapitala.

Naknada za prevoz na posao i sa posla iskazana je u iznosu od 190.484 KM, a obračun i isplata se vrši shodno Odluci generalnog direktora o naknadi troškova prevoza na posao i sa posla od 12. 1. 2018. godine, kojom je definisano da se zaposleniku koji ne koristi službeno vozilo priznaju troškovi prevoza u visini pretplatničke karte javnog gradskog prevoza, kao i troškovi mjesečne karte međugradskog prevoza autobusom.

Naknade za otpremnine prilikom odlaska u penziju iskazane su u iznosu od 115.620 KM, a isplaćuju se u skladu sa Odlukom generalnog direktora. Isplaćene su tri otpremnine, a 102.101 KM se odnosi na troškove za buduće otpremnine, rezervisane po procjenu aktuara shodno MRS 19 – Primanja zaposlenih.

Novčane pomoći zaposlenima u slučaju bolesti ili smrti i troškovi liječenja u iznosu od 37.679 KM odnose se na isplaćene jednokratne novčane pomoći na osnovu pojedinačno donesenih Odluka generalnog direktora ili izvršnog direktora Sektora ekonomsko finansijskih poslova, od čega se 31.479 KM odnosi na novčane pomoći za troškove sahrane, a 6.200 KM na ime troškova liječenja.

Izdaci za jubilarne naknade i darove zaposlenih iskazane su u iznosu od 17.200 KM, a odnose se na dar uposlenicama povodom 8. marta u visini od 80 KM po osobi, a izvršena je prema Odluci generalnog direktora.

Naknada za odvojeni život u iznosu od 4.800 KM odnosi se na isplaćenu neto naknadu za jednog zaposlenika prema Odluci generalnog direktora od 30. 1. 2014. godine o odobravanju naknade za odvojeni život u iznosu od 400 KM mjesečno. Isti uposlenik je u ranijim godinama po Odluci generalnog direktora od 8. 2. 2011. godine primao naknadu za odvojeni život u iznosu od 300 KM i naknadu za smještaj od 200 KM, a prema Ugovoru o radu uposlenika istu naknadu je imao i po Odluci od 3. 11. 2008. godine.

Isplata naknade predstavlja oporezivi prihod primaoca naknade po osnovu nesamostalne djelatnosti na koju je izvršen obračun i isplata poreza i doprinosa, a iskazana je kao sastavni dio plata i naknada plata, a ne na odgovarajućem trošku naknada za odvojeni život. Nije prezentiran zahtijevani aktuelni izvod iz evidencije o mjestu prebivališta korisnika naknade.

Nagrada generalnom direktoru u visini jedne plate iz Ugovora o radu od 24. 2. 2012. godine isplaćena je na osnovu Odluke Upravnog odbora od 25. 9. 2018. godine. Prema Ugovoru o radu, zaključenom između generalnog direktora i Upravnog odbora RTVFBiH, na polovini i na kraju svake poslovne godine, shodno ukupnom finansijskom i programskom uspjehu RTVFBiH, Upravni odbor može odobriti i odrediti visinu posebne nagrade generalnom direktoru. **Isplata nagrade je oporezivi prihod primaoca naknade po osnovu nesamostalne djelatnosti, na koju je izvršen obračun i isplata poreza i doprinosa i iskazana je kao sastavni dio plate za septembar. Nije evidentirana na odgovarajućem analitičkom kontu, nego je iskazana kao sastavni dio troškova plata i naknada plata.**

Prema navedenom, ove naknade nisu klasifikovane u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva,⁹ što utječe na pravilnost strukture iskazanih troškova, kao i na transparentnost primanja zaposlenih po svim osnovama.

Preporuka:

- *troškove naknada zaposlenima klasifikovati u skladu s odredbama Pravilnika o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva, a u cilju pravilnosti knjigovodstvenog evidentiranja i transparentnog izvještavanja o vrsti i prirodi troška.*

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 5.127.821 KM, u odnosu na prethodnu godinu manji su za 599.909 KM ili 10%, a odnose se na troškove usluga RTV djelatnosti, zakupa, transportne usluge, ostale usluge, troškove istraživanja, usluge održavanja i zaštite i troškove reklame i sponzorstva.

⁹ „Sl. novine FBiH“, broj 82/10

Troškovi usluga RTV djelatnosti iskazani su u iznosu od 4.256.394 KM su najznačajniji troškovi u okviru proizvodnih usluga, a njihova struktura je slijedeća:

	KM
	od 1. 1. do 31. 12. 2018.
Troškovi usluga RTV djelatnosti	4.256.394
Troškovi nabavke gotovih programa	293.461
Troškovi prava prenosa događaja iz zemlje	16.249
Troškovi prava prenosa događaja iz inostranstva	140.200
Troškovi usluga novinskih agencija	99.403
Troškovi RTV produkcije BHRT-a	2.574.884
Troškovi PEP-a BHRT-a	762.686
Troškovi ekonomsko-finansijskih, pravnih i opštih poslova	243.498
Ostali prefakturisani troškovi BHRT-a	126.013

Značajnu stavku u ukupnim troškovima čine fakturirani troškovi BHRT-a u iznosu od 3.707.081 KM. Naime, raspodjelom likvidacione mase prethodnog pravnog subjekta (RTVBiH), RTVFBiH je dodijeljeno 2% sredstava iz raspodjele imovine, tako da je RTVFBiH neophodno korištenje imovine i usluge BHRT-a za obavljanje djelatnosti. RTVFBiH koristi tehničke i kadrovske resurse kojima raspolaže BHRT, a najviše usluge Sektora RTV produkcije (ljudski resursi i oprema u snimanju različitih emisija), PEP-a (prenos i emitovanje programa) i Sektora za upravljanje imovinom. Za iznajmljene objekte, opremu i kadrove potrebne za rad RTVFBiH, BHRT fakturiše usluge amortizacije i pružene usluge RTVFBiH, u skladu sa Cjenovnikom međusobnih usluga i protokolom o procedurama, rokovima naručivanja, fakturisanja i plaćanja usluga, koji su usvojila oba javna servisa u junu 2006. godine (Cjenovnik). Ovim Cjenovnikom je definisano da se mjesečni troškovi amortizacije dijele u omjeru od 60% BHRT i 40% RTVFBiH, s tim da svaki emiter mjesečno 30% svog dijela amortizacije treba uplaćivati na poseban račun, te da tim sredstvima upravlja BHRT, kao vlasnik opreme i imovine. Sredstva trebaju biti namijenjena za investiciona ulaganja i kupovinu nove opreme, dok preostalih 70% svaki emiter treba izdvajati za nabavku osnovnih sredstava prema planu nabavki, a za raspolaganje tim sredstvima treba formirati zajedničku komisiju.

Osnovni uslov za funkcionisanje navedenog Cjenovnika je da RTVFBiH proizvodi 25% mjesečnog obima programa za BHT1, osim informativnog i sportskog programa, što približno treba da iznosi i 25% prosječnog mjesečnog budžeta za komisije programe BHT1 do kraja 2006. godine. **Prema podacima Odjela za produkciju programa, ovaj uslov nije ispunjen jer je BHRT u 2018. godini imala minimalne zahtjeve po ovom osnovu, i to za angažman nekoliko resursa ili poslova iz RTVFBiH: sekretarica režije, reditelji, statistika, marketing, a nije poslala niti jednu narudžbu za produciranje programa. Zajednički se radi samo dio emisija u vrijeme vjerskih praznika i sličnih događaja. Upitna je aktuelnost uređivanja međusobnih odnosa između ova dva javna servisa po Cjenovniku iz 2006. godine, jer su se od tada cjenovni, produkcijski i svi opšti uslovi poslovnih aktivnosti mijenjali. Nije vršena analiza Cjenovnika međusobnih usluga kako je to predviđeno, a predočene su određene aktivnosti na pokretanju inicijative za izmjenu, odnosno izradu Cjenovnika, ali su te aktivnosti u radnoj fazi.**

U 2018. godini, na bazi Cjenovnika, BHRT je fakturirao troškove usluga RTV djelatnosti, uključujući i fakture za 70% amortizacije koje RTVFBiH vraća izdavaocu, a vrši rezervisanja po istima u visini od 90% fakturisanog iznosa. S obzirom na navedeno, finansijske transakcije po ovom osnovu nije moguće procijeniti realnim. RTVFBiH je jedan dio obaveza potvrdila, a obaveze za fakturisanu 70% amortizaciju u cijelosti osporava. I dalje se fakturišu troškovi usluga tehničkih resursa, a istovremeno i troškovi amortizacije po osnovu korištenja opreme.

Dakle, poslovanje RTVFBiH je u skoro svim dijelovima usko i neposredno povezano sa BHRT-om, a postoje i određeni neusaglašeni stavovi u saradnji (vraćanje faktura, tužbe, i sl.). Zbog navedenog neophodno je što hitnije pristupiti formiranju Korporacije u skladu za Zakonom o JRTS BiH, koja bi obavljanjem poslova iz svoje nadležnosti mogla djelovati na uređivanju i unapređenju rada svih javnih servisa.

Navedeni Cjenovnik je više puta bio predmet naših revizija. Raniji uočeni nedostaci i danas postoje, a date preporuke nisu ispoštovane. Potrebno je Cjenovnik preispitati sa stanovišta ispravnosti formiranja cijena usluga i obračuna troškova.

Preporuke:

- *organi rukovođenja i upravljanja RTVFBiH trebaju aktivno poduzimati i pokretati inicijative kod nadležnih institucija i tijela (Parlament FBiH, Odbor sistema i dr.) na implementaciji zakona i propisa vezano za rad javnih servisa, a radi neometanog funkcionisanja RTVFBiH koji obavlja djelatnost javnog društvenog interesa;*
- *potrebno je da uprave i upravna tijela RTVFBiH i BHRT-a preispitaju Cjenovnik međusobnih usluga radi pravilnosti utvrđivanja i iskazivanja troškova nastalih u međusobnoj poslovnoj saradnji.*

Troškovi nabavke gotovih programa iznose 293.460 KM i odnose se na nabavku TV-prava za emitovanje programa od produkcijskih kuća za koje je licencni period do jedne godine. Prema članu 34. Pravilnika o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima, takve licence se iskazuju kao trošak perioda. U okviru ovih troškova evidentiran je iznos od 27.185 KM na osnovu primljene avansne fakture dobavljača Flash Production d.o.o. Sarajevo za ustupanje prava za emitovanje TV serijala – talk show „Bez uvrede“. S obzirom na to da je isporuka i realizacija ugovora dogovorena za 2019. godinu, neovisno od dogovorenih uslova plaćanja, **nisu ispunjeni uslovi za priznavanje troška u 2018. godini, čime su troškovi perioda precijenjeni za iznos od 27.185 KM, jer nisu evidentirani u periodu na koji se odnose, kako je propisano paragrafom 22. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.**

Troškovi zakupa, iskazani u iznosu od 393.041 KM, odnose se na 30 postotnu amortizaciju, fakturisanu od strane BHRT-a po Cjenovniku međusobnih usluga između BHRT-a i RTVFBiH, a 174.726 KM su troškovi zakupa poslovnog prostora, postrojenja i opreme, zemljišta i ostali troškovi zakupa.

Troškovi istraživanja u iznosu od 110.877 KM odnose se na usluge istraživanja gledanosti i emitiranja televizijskog programa od strane Audience Measurement d.o.o. Sarajevo po osnovu zaključenog ugovora, a nakon provedenog pregovaračkog postupka javne nabavke.

Troškovi transportnih usluga u iznosu od 165.416 KM najvećim dijelom se odnose na usluge rent-a-car prevoza od 114.674 KM od dobavljača Guma X d.o.o. Mostar po osnovu ugovora iz 2018. godine. Troškovi usluga taksi vozila od 49.281 KM iskazani su po izvršenim uslugama Holand Company d.o.o. Sarajevo. Internim aktom od 30. 10. 2017. godine uređen je način korištenja usluga taksi prevoza u Kantonu Sarajevo, pravdanje troškova i vođenje evidencije korištenja, te radnici koji su ovlaštteni za vođenje evidencija i narudžbu taksi prevoza.

Troškovi ostalih usluga, iskazani u iznosu od 112.018 KM najvećim dijelom se odnose na troškove usluga voznog parka (50.356 KM), koje je fakturisao BHRT po Cjenovniku, troškove vlastite proizvodnje programa (41.777 KM), hotelske usluge (17.082 KM) i ostalo. Troškovi vlastite proizvodnje programa su usluge elektronsko grafičke obrade vezane za igre na sreću „Bingo“, po ugovoru o produkciji te emisije sa Media Plus d.o.o. Tuzla.

Usluge održavanja i zaštite su 66.623 KM i veće su u odnosu na prošlu godinu za 25.692 KM. Najvećim dijelom su usluge održavanja softvera u iznosu od 55.463 KM, a po fakturama Ocean d.o.o Travnik 16.596 KM; Japet d.o.o Sarajevo 10.679 KM; 4Th Dimension 8.295 KM; Đikić d.o.o. Sarajevo 10.550 KM; Logosoft d.o.o. Sarajevo 5.548 KM i Team Consulting d.o.o. Sarajevo 3.232 KM. Iskazani troškovi imaju tendenciju rasta, a **ugovori zaključeni ranijih godina produžavaju se aneksima ugovora, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Iako je ranijih godina ukazivano na to, nisu poduzete značajnije aktivnosti na uređenju ovih nabavki sa Zakonom o javnim nabavkama.**¹⁰

Troškovi rezervisanja iskazani su u iznosu od 789.042 KM i odnose se na rezervisanje od 604.555 KM po fakturama BHRT i 184.487 KM koji se odnose se na rezervisanje za sudske sporove prema procjeni advokata. Rezervisanje po fakturama BHRT-a je šire opisano u tački 7.2.4.2. Izvještaja.

¹⁰ „Sl. glasnik BiH“, broj 39/14

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 2.723.950 KM, od čega je najznačajniji izdatak za plaćenu proviziju od naplate RTV takse u skladu sa zaključenim ugovorom sa JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, u iznosu od 1.911.586 KM.

Advokatske usluge iskazane su u iznosu od 69.122 KM. Dio navedenog troška nastao je po osnovu mjesečnih paušalnih faktura za advokatske usluge.

Troškovi reprezentacije iskazani su u iznosu od 78.049 KM. Korištenje sredstava reprezentacije uređeno je Odlukom generalnog direktora od 12. 1.2018. godine. Računi za eksternu reprezentaciju nemaju kratku informaciju propisanu ovom Odlukom, a koja bi potvrdila da je trošak nastao u službene svrhe. U okviru troškova reprezentacije iskazani su troškovi iz oktobra od 8.892 KM i iz decembra 2018. godine od 15.662 KM za zakup prostora, ugostiteljske usluge i angažovanje muzičara za organizovanje cjelovečernje zabave. Za navedeni trošak nije sačinjen izvještaj koji bi obezbijedio podatke u svrsi/povodu organizovanja istog, te ostale validne podatke, kako bi se nastali trošak mogao klasificirati kao trošak poslovanja.

S obzirom na značajnost troškova, ali i djelatnost RTVFBiH, ne može se steći uvjerenje da isti imaju pozitivan utjecaj na povećanje prihoda. Za korištenje sredstava reprezentacije povodom obilježavanja poslovnih aktivnosti RTVFBiH nisu utvrđeni kriteriji ili drugi parametri po kojima se određuju vrsta i visina ovih troškova i opravdanost istih, te koristi koje se ostvaruju.

Također, troškovi reprezentacije nisu u cijelosti porezno dopustivi rashod jer u dijelu od 70% od iskazanog troška povećavaju osnovicu za utvrđivanje poreza na dobit, što je dodatno opterećenje za RTVFBiH.

Preporuka:

- *sačiniti analizu iskazanih troškova reprezentacije, kao i opravdanost njihove visine, te na osnovu utvrđenog odrediti kriterije za vrstu i visinu troškova, radi postizanja najboljih efekata za RTVFBiH.*

7.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi od 7.724 KM odnose se na rashode po osnovu kamata u iznosu od 5.112 KM i negativne kursne razlike od 2.611 KM.

7.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 12.993.908 KM i najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu ispravke vrijednosti RTV takse u visini od 12.970.017 KM, što je obrazloženo tačkom 7.2.2.3. Izvještaja.

7.1.2.4 Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava

Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava od 189.169 KM najvećim dijelom su gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine od 187.648 KM, utvrđene po procjeni ovlaštene institucije.

7.1.2.5 Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina

Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravka grešaka iz ranijih godina iskazani su u iznosu od 214.411 KM, od čega su 204.230 KM naknadno utvrđeni troškovi iz ranijeg perioda. U iznosu naknadno utvrđenih troškova 103.583 KM je onih koji se ne mogu klasifikovati kao naknadno utvrđeni troškovi iz ranijeg perioda i sastoje se od:

- 62.647 KM – trošak po osnovu obračunate amortizacije BHRT-a po Cjenovniku, za period januar-decembar 2017. godine, evidentiran po osnovu dokumenata primljenih 14. 2. 2018. godine,
- 40.936 KM je korekcija srazmjernog dijela ulaznog poreza, nastalog nakon utvrđivanja privremenog i stvarnog procenta srazmjernog odbitka ulaznog poreza na dodatnu vrijednost za 2017. godine.

Zbog navedenog su na ovoj poziciji u 2018. godini evidentirani troškovi u iznosu od 103.583 KM, koji se odnose na 2017. godinu. Za isti iznos su potcijenjeni troškovi 2017. godine, a precijenjeni troškovi tekuće godine, a finansijski rezultat 2018. godine je potcijenjen za isti iznos. Ovo nije u skladu sa paragrafom 22. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja jer troškovi koji se odnose na 2017. godinu nisu uključeni u razdoblje na koje se odnose.

Preporuka:

- *troškove u finansijskim izvještajima iskazivati u razdoblju na koje se odnose, u skladu sa paragrafom 22. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.*

7.1.3 Finansijski rezultat

RTVFBiH je u finansijskim izvještajima za 2018. godinu iskazala pozitivan finansijski rezultat – dobit nakon poreza u iznosu od 92.340 KM. **Ne može se potvrditi iskazani finansijski rezultat s obzirom na to da nije izvršeno vrijednosno usklađivanje potraživanja po osnovu RTV takse i da su oprihodovane neusaglašene obaveze po osnovu prikupljene RTV takse.**

Odluku o prijedlogu raspodjele dobiti Uprava RTVFBiH donijela je 28. 2. 2019. godine, prema kojoj se dobit nakon oporezivanja za 2018. godinu, u iznosu od 92.340 KM, raspoređuje za pokriće dijela gubitka iz ranijih godina. Ukupno akumulirani gubitak iskazan je u iznosu od 1.068.233 KM iznad visine kapitala. Upravni odbor nije do okončanja revizije razmatrao Izvještaj o poslovanju RTVFBiH za 2018. godinu.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Stalna sredstva i dugoročni plasmani iskazani su u vrijednosti od 2.152.606 KM. Struktura stalnih sredstava na datum bilansa je sljedeća:

	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	2.152.604	1.877.126
Nematerijalna sredstva	967.226	818.155
Nekretnine, postrojenja i oprema	714.309	427.563
Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	471.069	631.408

Nematerijalna sredstva su najznačajniji dio stalnih sredstava i odnose se na licencna TV-prava na tuđim nematerijalnim sredstvima, prava emitovanja filmova, serija i drugih materijala radi emitovanja u programu televizije i manjim dijelom putem online portala. Nematerijalna sredstva se početno vrednuju po nabavnoj vrijednosti, nakon čega se umanjuje za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke zbog obezvrjeđenja.

Nematerijalna sredstva na dan 31. 12. 2018. godine iskazana su u sadašnjoj vrijednosti od 967.226 KM. Sastoje se od licenci u vrijednosti od 869.216 KM, softvera od 17.403 KM i nematerijalnih sredstava u pripremi od 80.606 KM.

Specijalne licence (prava na prikazivanje filmova i sl.), koje iznose 869.216 KM, tokom 2018. godine povećale su se za 1.335.565 KM, a odnose se na prenos licenci iz pripreme tj. njihovo aktiviranje, te predstavlja početak obračuna amortizacije. Istovremeno, umanjenje je iskazano u iznosu od 378.399 KM i odnosi se na trajni otpis TV-prava čiji je licencni period istekao. **Revizijom je utvrđeno da se u okviru specijalnih licenci iskazuju licence kojima je istekao ugovoreni rok trajanja i koje su u cijelosti amortizovane u iznosu od 152.767 KM. Također, zbog nepravilnog unosa podataka o periodu važenja licence za seriju „Istine i laži“ po ugovoru sa Prvom televizijom Beograd od 11. 12. 2017. godine, izvršeni obračun amortizacije je nepravilno raspoređen na 2017. i 2018. godinu, a trebao je na 2018. i 2019. godinu, što za posljedicu ima, pored navedenog, i potcijenjen iznos iskazanih licenci na dan 31. 12. 2018. godine za 38.736 KM. Evidentiranje nije izvršeno u skladu sa paragrafom 97. MRS 38 – Nematerijalna sredstva, po kojem se amortizacijski iznos nematerijalnog sredstva s ograničenim vijekom upotrebe treba sistemski rasporediti tokom njegovog vijeka upotrebe.**

Na poziciji **licence u pripremi** iskazan je iznos od 80.606 KM, koji se najvećim dijelom od 78.190 KM odnosi na kupovinu licence RTL Televizije.

Amortizacija nematerijalnih sredstava – licencna TV-prava vrši se putem proporcionalne stope amortizacije u roku od 5 godina, osim ulaganja čije je vrijeme korištenja utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora. Licencna TV-prava na period do jedne godine evidentiraju se na troškovima u 100% iznosu.

Nekretnine, postrojenja i oprema predstavljaju uređaje i instalacije, kancelarijsku opremu i transportna sredstva. Nakon početnog priznavanja po trošku nabavke, iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja. Vrijednost, struktura i promjene nekretnina, postrojenja i opreme iskazane su u sljedećoj tabeli:

Opis	Postroj. i oprema	Alati, kanc. nam.	Transp. sred.	Mat. sr. u prip.	Avansi	Ukupno
Nabavna vrijednost						
na dan 1. 1. 2018.	3.401.620	261.538	139.787	16.090	0	3.819.035
- dir. povećanja u 2018.				403.166	13.326	416.492
- prenos sa pripreme	361.989	6.792				368.781
- prenos u upotrebu				-368.781		-368.781
- otuđenje i rashodovanje	-56.010	-7.573				-63.583
na dan 31. 12. 2018.	3.707.599	260.757	139.787	50.475	13.326	4.171.944
Akumulirana amortizacija						
na dan 1. 1. 2018.	3.023.898	244.744	122.830	0	0	3.391.472
- amortizacija za 2018.	120.458	4.364	3.402			128.224
- otuđenje i rashodovanje	-54.932	-7.129				-62.061
na dan 31. 12. 2018.	3.089.424	241.979	126.232	0	0	3.457.635
Neto knjigovodstvena vrijednost						
na dan 1. 1. 2018.	377.722	16.794	16.957	16.090	0	427.563
na dan 31. 12. 2018	618.175	18.778	13.555	50.475	13.326	714.309

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po sadašnjoj vrijednosti od 714.309 KM. Povećanje ovih sredstava u iznosu od 368.781 KM predstavlja aktiviranje sa pozicija u pripremi, i najvećim dijelom se odnosi na nabavke skladišnog prostora za CINEGY produkcijski sistem, računarsku i drugu opremu.

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi, iskazana u iznosu od 50.475 KM, a najvećim dijelom od 37.704 KM, odnosi se na računarsku opremu.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se po proporcionalnoj linearnoj metodi otpisa i to za svako pojedinačno sredstvo prema stopama utvrđenim Nomenklaturom sredstava za amortizaciju od 27. 12. 2017. godine. Za obračun amortizacije računara primjenjuje se porezno dopustiva stopa od 33,30%.

Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva iskazana su u iznosu od 471.069 KM i odnose se na TV-prava s neograničenim vijekom upotrebe od 466.869 KM i i djela likovne umjetnosti od 4.200 KM. Za nematerijalna sredstva s neograničenim vijekom trajanja na dan 31. 12. 2018. godine izvršeno je testiranje na umanjenje vrijednosti u skladu sa MRS 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Po osnovu izvještaja Ekonomskog instituta iz Banja Luke, izvršena su usklađivanja vrijednosti pojedinačnih prava na emitovanje i po tom osnovu iskazan je rashod u iznosu od 187.648 KM.

Preporuka:

- **iskazivanje nematerijalnih sredstava s ograničenim vijekom upotrebe vršiti u skladu sa paragrafom 97. MRS 38 – Nematerijalna sredstva, i amortizacijski iznos takvog sredstva sistemski rasporediti tokom njegovog vijeka upotrebe.**

7.2.2 Tekuća sredstva

Na datum bilansa iskazana su sljedeća tekuća sredstva:

	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
TEKUĆA SREDSTVA	29.388.664	25.756.210
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	107.546	101.225
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	6.669.984	2.978.222
Kratkoročna potraživanja	22.343.084	22.320.452
Potraživanja za PDV	5.445	14.963
Aktivna vremenska razgraničenja	262.605	341.348

7.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Zalihe materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, autoguma i scenske opreme vrednuju se po nabavnim cijenama, koje uključuju zavisne troškove nabavke. U trošak zaliha se uključuju svi troškovi nabavke i drugi troškovi koji su nastali dovođenjem zaliha na sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. Zalihe na datum bilansa imaju sljedeću strukturu:

	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
ZALIHE	107.546	101.225
Sirovine i materijal	25.830	22.709
Rezervni dijelovi	37.038	34.911
Autogume	622	1.182
Sitan inventar	81.713	67.362
Scenska oprema i garderoba	80.377	79.972
Uniforme – odjeća	12.990	14.481
Ispravka vrijednosti	(131.024)	(119.392)

FTVFBiH nema detaljne procedure vezane za praćenje umanjena vrijednosti zaliha sa niskim koeficijentom obrta, odnosno za zalihe koje stoje u skladištu duži vremenski period. Pravilnikom o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima predviđeno je da se može umanjiti vrijednost zaliha po osnovu stvarno nastalih i dokumentovanih smanjenja upotrebnih vrijednosti, po prijedlogu komisija. Po godišnjem popisu isknjiženo je neupotrebljivih zaliha u vrijednosti od 3.003 KM.

Zalihe se prate količinski, nije utvrđena njihova neto nadoknadiva vrijednost na datum bilansa niti ima podataka o stvarnoj ročnosti zaliha. **Prema ispisima prometa zaliha za posljednje tri godine, utvrđeno je da zalihe rezervnih dijelova u vrijednosti od 22.395 KM i materijala u vrijednosti 16.649 KM nisu imale promjene u periodu 2016-2018. godine, dok zalihe rezervnih dijelova u vrijednosti od 22.023 KM i materijala u vrijednosti od 16.291 KM nisu imale promjene u periodu od najmanje tri godine. Navedeno upućuje na potrebu preispitivanja vrijednosti zaliha i priznavanja njihove vrijednosti u skladu sa zahtjevima iz MRS 2 – Zalihe.**

Prema navedenom, zalihe nisu vrednovane u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS 2 – Zalihe, prema kojem se zalihe vrednuju po nabavnoj ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti koja je niža, te se ne može potvrditi njihova iskazana vrijednost. Nemamo osnova da procijenimo kako bi usklađivanje vrijednosti zaliha utjecalo na finansijski rezultat.

Preporuka:

- *radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS 2 – Zalihe.*

7.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:

	KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	6.669.984	2.978.222
Transakcijski računi (u domaćoj valuti)	6.601.907	2.942.832
Transakcijski račun (u stranoj valuti)	67.807	34.915
Blagajna – domaća valuta	270	475

Gotovina i ekvivalenti gotovine odnose se na gotovinska sredstva koja se vode na računima i u blagajni. Transakcijski računi u domaćoj valuti otvoreni su kod UniCredit Bank d.d Mostar. Blagajna u domaćoj valuti odnosi se na glavnu blagajnu, otvorenu u sjedištu.

7.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća potraživanja:

	KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
POTRAŽIVANJA	22.629.416	22.689.746
Potraživanja od prodaje	22.216.772	22.189.002
Druga kratkoročna potraživanja	126.312	131.450
Potraživanja za PDV	5.445	14.963
Aktivna vremenska razgraničenja	262.605	341.348
Odložena porezna sredstva	12.282	12.983

Potraživanja od prodaje u iznosu od 22.216.772 KM najznačajnija su potraživanja. Ona su iskazana po osnovu mjesečnih izvještaja Odjela RTV takse o fakturisanju RTV taksi i po osnovu izvršenih marketinških usluga, i struktura je data tabelom:

	KM	
	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
Potraživanja od prodaje (A+B)	22.216.772	22.189.002
A - Potraživanja za RTV taksu	21.358.857	20.684.801
Potraživanja za RTV taksu	21.358.857	20.684.801
Sumnjiva i sporna potraživanja za RTV taksu	12.970.017	8.024.836
Ispravka vrijednosti potraživanja za RTV taksu	(12.970.017)	(8.024.836)
B - Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	857.915	1.504.201
Potraživanja od kupaca u zemlji i ostala potraživanja	754.535	1.369.393
Sumnjiva potraživanja od kupaca u zemlji	58.116	58.116
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(58.116)	(58.116)
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	103.380	134.808

Potraživanja za RTV taksu priznaju se prema Pravilniku o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima, po osnovu izvještaja Odjela RTV takse na osnovu fakturisanje vrijednosti za period koji se knjigovodstveno evidentira. Ova potraživanja su iskazana u iznosu od 21.358.857 KM i odnose se na potraživanja od: RTRS-a 10.786.393 KM, JP Elektroprivreda BiH 8.455.152 KM, inkasanata 1.926.723 KM i pravnih lica 190.589 KM.

S obzirom na to da je, prema Zakonu o RTVFBiH i Zakonu o obligacionim odnosima, period zastare za naknade po osnovu posjedovanja RTV prijemnika 12 mjeseci, na kraju obračunskog perioda vrši se ispravka vrijednosti nenaplaćenih potraživanja u smislu korekcije prihoda preko konta rashoda za nenaplaćeni iznos perioda. Sva potraživanja po osnovu RTV takse koja nisu naplaćena u okviru godinu dana, knjigovodstveno se evidentiraju preko konta sumnjivih i spornih potraživanja i ispravke vrijednosti te konta rashoda. Prema članu 28. navedenog Pravilnika, trajni otpis potraživanja (rashod) vrši se za sumnjiva i sporna potraživanja, ako nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijeca. Na osnovu praćenja fakturisanje realizacije i

naplate RTV takse za period januar-decembar 2018. godine, Upravni odbor je 22. 2. 2018. godine donio Odluku o ispravci vrijednosti potraživanja za 2018. godinu na teret rashoda od fakturisane realizacije u iznosu od 12.970.017 KM i o isknjižavanju iz knjigovodstvene evidencije ranije rashodovanih potraživanja u iznosu od 8.024.936 KM, kako slijedi:

NAZIV	Ispravka vrijednosti potraživanja na rashode	Isknjižavanje ranije rashodovanih potraživanja
Radio-televizija RS	9.643.325	3.154.800
Inkasanti RTV taksa	3.200.185	2.295.767
BH Telecom Sarajevo	4.062	1.022.722
Hrvatske telekomunikacije Mostar	967	739.000
Telekomunikacije RS Banja Luka	4.897	358.322
Pravna lica	116.581	454.325
UKUPNO	12.970.017	8.024.936

U skladu s navedenim propisima, na teret rashoda 2018. godine ispravljeno je 12.970.017 KM potraživanja, po osnovu RTV takse, koja nisu naplaćena u propisanom roku. Međutim, u okviru iskazanih redovnih potraživanja su i potraživanja od 10.572.464 KM za koja, prema aktu Odjela RTV takse od 20. 3. 2019. godine, u službi IRC-a BHRT-a u kojem su baze podataka kupaca RTV takse, ne postoji bilo kakav izvještaj o mjesečnom fakturisanju RTV takse (analitički podaci) po kupcima. S obzirom na navedeno, ne postoji mogućnost utvrđivanja ročnosti iskazanih potraživanja, odnosno koliko potraživanja je starije od 12 mjeseci, te koliko je potraživanja trebalo biti ispravljeno na teret rashoda tekućeg perioda u skladu s paragrafom 33, 37. i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.

Navedeno je imalo za posljedicu da su rashodi potcijenjeni, a imovina (potraživanja) i finansijski rezultat precijenjeni. Efekte na finansijske izvještaje nije moguće kvantificirati.

Preporuka:

- *uspostaviti evidencije o ročnosti svih potraživanja radi njihovog fer i tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima, u skladu s paragrafima 33, 37. i 85. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.*

Prema podacima Odjela knjigovodstva o analizi RTV takse za period 2007-2017. godine, ukupno je fakturisano (po svim operaterima, naplata inkaso i pravna lica) 207.696.269 KM, naplaćeno je ukupno 119.886.330 KM, dok je na teret rashoda pripadajućih perioda evidentirano ukupno 78.844.406 KM. Iz knjigovodstvenih evidencija, tokom ranijih perioda, trajno je isknjiženo nenaplaćene RTV takse u iznosu od 65.874.389 KM.

Potraživanja od kupaca za pružene usluge iskazana su u iznosu od 857.915 KM i odnose se na potraživanja za direktno pružene usluge ili potraživanja za usluge putem marketing agencija. Najveći iznos potraživanja odnosi se na: BHRT 188.736 KM, Media Level d.o.o. Sarajevo 183.818 KM, BH Telecom d.d. Sarajevo 104.077 KM, Media Pool d.o.o. Sarajevo 84.757 KM i Lutrija BiH 74.153 KM.

Prema prezentiranim usaglašavanjima stanja potraživanja i ročnosti istih, utvrđeno je da pregled ročne strukture iskazuje nelogične podatke, što je obrazloženo programskim ograničenjima vezanim za početno stanje. To ostavlja mogućnost promjena na iskazanim stanjima na datum bilansa, što u konačnici može utjecati na rezultat poslovanja.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 126.312 KM i najvećim dijelom su: potraživanja za više plaćeni porez na dobit od 98.867 KM, refundacije naknade plata i drugih prava od 15.464 KM i više plaćeni ostali porezi i i doprinosi od 6.745 KM.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 262.205 KM i najveći su obračunati nefakturisani prihodi od 190.985 KM, kratkoročna razgraničenja programa od 36.055 KM i unaprijed plaćeni troškovi od 17.916 KM.

7.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	31. 12. 2018.	31. 12. 2017.
GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	(1.068.232)	(1.160.572)
Upisani osnovni kapital	100.000	100.000
(Nepokriveni gubitak)	(1.168.232)	(1.260.572)

KM

Nepokriveni gubitak (gubitak iznad visine kapitala) u finansijskim izvještajima iskazan je u iznosu od 1.068.232 KM. U odnosu na prethodnu godinu manji je za iznos iskazane neto dobiti u 2018. godini od 92.340 KM. Odluku o prijedlogu raspodjele dobiti Uprava RTVFBiH donijela je 28. 2. 2019. godine, prema kojoj se dobit nakon oporezivanja za 2018. godinu u iznosu od 92.340 KM raspodjeljuje za pokriće dijela gubitka iz ranijih godina. Nadležnost usvajanja izvještaja o finansijskom poslovanju je na Upravnom odboru, a u skladu sa članom 28. Zakona o Javnom servisu RTVFBiH. Do okončanja revizije isti nije usvajao finansijske izvještaje za 2018. godinu.

7.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze kako slijedi:

	31. 12. 2018	31. 12. 2017.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	32.715.923	28.895.031
Dugoročna rezervisanja	0	2.251
Kratkoročne obaveze	22.666.049	19.752.543
Kratkoročne finansijske obaveze	2.343	1.656
Obaveze iz poslovanja	21.366.013	18.085.421
Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja	591.454	565.758
Druge obaveze	217.626	566.181
Obaveze za PDV	127.993	137.003
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	360.620	396.524
Pasivna vremenska razgraničenja	10.049.874	9.140.237

KM

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 32.715.923 KM i veće su za 3.820.082 KM ili 13% u odnosu na prethodnu godinu. Strukturu obaveza čine kratkoročne obaveze od 22.666.049 KM i pasivna vremenska razgraničenja od 10.049.875 KM.

7.2.4.1 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 22.666.049 KM i veće su za 2.911.255 KM u odnosu na prethodnu godinu. Najveće su obaveze prema dobavljačima, obaveze za RTV taksu, obaveze za ostale poreze i druge dažbine i druge obaveze.

Obaveze iz poslovanja iznose 21.366.013 KM i odnose se na obaveze za RTV taksu od 10.997.421 KM, obaveze prema dobavljačima u zemlji od 10.359.106 KM i dobavljačima u inostranstvu od 9.486 KM.

Obaveze za RTV taksu iskazane su u iznosu od 10.997.421 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 1.907.470 KM. **Dio u iznosu od 8.719.513 KM je obaveza prema RTRS-u za naplaćena, a neprenesena sredstva RTV takse. Raspodjela prihoda prikupljenih od RTV takse nije vršena u skladu sa odredbama člana 18. Zakona o Javnom servisu Radio-televizije FBiH i člana 23. Zakona o Javnom radio-televizijskom sistemu BiH koji uređuje raspodjelu iznosa RTV takse naplaćene na teritoriji BiH, u propisanim omjerima između javnih emitera.**

Obaveza po istom osnovu prema BHRT-u iznosi 2.277.908 KM i izmiruje se u skladu sa novčanim prilivima naplaćene RTV takse.

Obaveze prema dobavljačima iznose 10.359.106 KM i najvećim dijelom su obaveze prema BHRT-u u iznosu od 9.960.319 KM. Od ovih obaveza, iznos od 7.854.727 KM su tekuće obaveze, a 2.105.592 KM obaveze iz 2005-2009. godine.

Prema prezentiranim usaglašavanjima stanja obaveza javnih servisa, kao i obaveza prema dobavljačima, utvrđeno je da iste nisu potvrđene u cijelosti. Nije prezentovano da su poduzete dalje aktivnosti na usaglašavanju stanja. Prezentirani pregled ročne strukture obaveza prema dobavljačima iskazuje nelogične podatke, što je obrazloženo programskim ograničenjima vezanim za početno stanje pojedinih dobavljača.

Obveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 591.454 KM, a odnose na obaveze za platu, poreze i doprinose i topli obrok za decembar 2018. godine.

Druge obaveze, iskazane u iznosu od 217.626 KM, najvećim dijelom se odnose na obaveze prema fizičkim licima po osnovu zaključenih ugovora o autorskim honorarima i ugovorima o djelu, te inkasante za naplatu RTV takse. Obaveze za autorske honorare su 69.577 KM, inkasante 24.569 KM, a po ugovorima o djelu su 27.309 KM.

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druga davanja u iznosu od 360.620 KM najvećim dijelom su obaveze PDV-a (127.993 KM), poreza na dobit (79.747 KM), članarine turističkoj zajednici (40.177 KM) i naknade za korištenje šuma (201.466 KM). Obaveze za članarine turističkoj zajednici i naknade za korištenje šuma iz ranijeg perioda se ne plaćaju.

Preporuka:

- **obaveze po osnovu prikupljene RTV takse izmirivati redovno i na način utvrđen Zakonom o Javnom radio-televizijskom sistemu BiH.**

7.2.4.2 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 10.049.875 KM i za 909.638 KM su veća u odnosu na prošlu godinu, a čine ih: ostala pasivna vremenska razgraničenja, obračunati prihodi narednog perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke i unaprijed obračunati rashodi perioda.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 9.563.662 KM i najvećim dijelom su kratkoročna rezervisanja po štetnim ugovorima (9.277.074 KM). **Radi se o obavezi prema BHRT-u, koja nastaje iz međusobnih odnosa, a po ispostavljenim fakturama od strane BHRT-a na ime 70% amortizacije (radioresursi, TV-resursi, IT tehnologija, upravljanje imovinom i investicijama, PEP) i troškova upravljanja imovinom i investicijama (korištenje i održavanje prostora) prema Cjenovniku iz 2006. godine.** Na osnovu Odluka Upravnog odbora RTVFBiH, fakture BHRT-a se evidentiraju kao kratkoročna rezervisanja po štetnim ugovorima i to u visini od 90% od fakturisanog iznosa i vraćaju se BHRT-u. Odnos između BHRT-a i RTVFBiH se zasniva na sporazumima iz ranijeg perioda, kao i zakonskim propisima za oblast djelovanja javnih RTV servisa koji nisu u potpunosti u primjeni na području BiH i čija neuređenost dovodi do neslaganja i nesporazuma između javnih emitera, te u konačnici i sudskih postupaka.

Evidentiranje faktura za troškove koji predstavljaju redovnu obavezu prema dobavljaču i njihovo priznavanje kao pasivno vremensko razgraničenje nije u skladu sa tačkama 33. i 38. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i članom 35. Pravilnika o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva.¹¹

Još jednom ističemo da je potrebno da ova dva javna servisa pokrenu sve moguće aktivnosti kako bi se međusobni odnosi jasno i precizno uredili, kako ne bi dolazilo da situacija da knjigovodstveno evidentiranje dokumenata iz međusobnih odnosa utječe na tačnu i fer prezentaciju u finansijskim izvještajima.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja su kratkoročna rezervisanja po sudskim sporovima od 184.487 KM i rezervisanja za otpremnine uposlenih po MRS – Primanja zaposlenih od 102.101 KM. **Prema prezentiranim podacima, date procjene advokata za rezervisanja po sudskim sporovima odnose se na troškove zastupanja u 2019. godini, dok je samo za tužbe zbog klevete data procjena potrebnih**

¹¹ „Sl.novine FBiH“, broj 82/10

rezervisanja sredstava za slučaj gubitka spora, te se ne može potvrditi potpunost utvrđivanja visine za rezervisanja.

Obračunati prihodi narednog perioda u iznosu od 397.436 KM odnose se na primljene avanse od kupaca, a za koje nisu pružene usluge (Media Pool d.o.o. Sarajevo 363.115 KM; TD Marketi d.d Sarajevo 12.447 KM, BET LIVE d.o.o. Sportska kladionica 12.006 KM, Bingo d.o.o. Tuzla 7.200 KM i Premier World Sport d.o.o. 2.668 KM).

Preporuka:

- **obaveze prema dobavljačima evidentirati i iskazivati u skladu sa tačkama 33. i 38. Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i članom 35. Pravilnika o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna društva.**

7.2.5 Popis sredstava i obaveza

Odlukom generalnog direktora o vršenju popisa i formiranju komisija od 3. 12. 2018. godine formirane su tri pojedinačne popisne komisije i Centralna komisija. Na osnovu pojedinačnih izvještaja o popisu, zadatak Centralne popisne komisije je konačna kontrola popisa i izrada zbirnog izvještaja o načinu knjigovodstvenog evidentiranja i likvidacije utvrđenih manjkova/viškova materijalnih vrijednosti, o otpisu i ispravci potraživanja i obaveza i rashodovanju dotrajalih i neupotrebljivih sredstava.

Uvidom u određene izvještaje o izvršenom popisu konstatovano je sljedeće:

- naturalni popis je izvršen u periodu od 14. do 28. 1. 2019. godine, izvještaji komisija sačinjeni su u februaru 2019. godine, a odluke Uprave o rezultatima popisa donesene su 15. 1. 2019. godine,

- Elaborat o izvršenom popisu na dan 31. 12. 2018. godine predstavlja pregled svih konstatovanih razlika po provedenom popisu i pozicija po kojima su već urađena predložena usklađivanja. U istom ne postoji zbirni podatak ili rekapitulacija o npr. ukupnoj vrijednosti sredstava, nego su navedene pojedinačne specifikacije po stavkama sredstava, potraživanja ili obaveza i za svaku dalju analizu ili uporedbu podataka moraju se koristiti dodatni izvještaji i analize.

- podloge za izradu specifikacija koje se odnose na materijalna sredstva su pojedinačna zaduženja zaposlenih, ne postoje pojedinačne popisne liste. Na pojedinačnim zaduženjima zaposlenih, podaci o sredstvima iskazuju se po dvojnim šiframa, jedna je evidencioni magacinski broj, a druga je po inventurnim brojevima pomoćne evidencije sredstava, a i nazivi sredstava su uglavnom dvojni. Pojedini zaposlenici su zaduženi sa svim sredstvima koji se odnose na proces kojim upravljaju, pa se npr. na ličnoj kartici mogu naći i repetitori (kojim upravljaju zaposlenici BHRT), satelitski prijemnici i sl. a jedan zaposlenik je zadužen za čak 173 pojedinačne stavke,

- komisija za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, HTZ opreme i autoguma u upotrebi ukazala je na probleme oko ažuriranja pojedinih zaduženja, a također i na problem rashodovanih sredstava i sitnog inventara iz proteklih godina, koja nisu odvojena od sredstava u upotrebi,

- kod sudskih sporova protiv FTVFBiH popisom je konstatovana samo vrijednost najvećeg spora iz 2010. godine, a nisu uzete u obzir druge tužbe, niti tužbeni zahtjev koji je evidentiran u vanbilansnoj evidenciji,

- nije izvršen popis arhivske građe.

Prema navedenom, **potrebno je izvršiti unapređenja u dijelu pripreme, provođenja i izvještavanja vezano za popis, kao i kod pripreme i smještaja stalnih sredstava po lokacijama, kako bi se neometano mogao izvršiti popis i potvrditi da su popisana sva sredstva i da je na osnovu kvalitetno urađenog popisa izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom u skladu sa članom 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Upravni odbor je odlukom broj 4110-04/15 od 22. 2. 2019. godine usvojio Elaborat i rezultate popisa sredstava potraživanja u RTVFBiH na dan 31. 12. 2018. godine.

Preporuka:

- **urediti pomoćne evidencije i unaprijediti evidencione liste sredstava kako bi se redovni godišnji popis imovine i usaglašavanje knjigovodstvenog stanja i stanja utvrđenog popisom izvršio u skladu sa članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

7.2.6 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija iskazana je u iznosu od 142.570.290 KM i sastoji se od arhivske građe u iznosu od 132.048.887 KM i evidencije tužbi protiv RTRS-a za neraspoređenu prikupljenu RTV taksu od 10.521.403 KM. **Iskazana vrijednost arhivske građe koja se odnosi na proizvedene vlastite emisije i otkupljene serije i filmove nije se mijenjala od 2008. godine. Stručna komisija za popis arhiva, koja je formirana 2013. godine, nije izvršila popis.** Uz redovan godišnji popis za 2018. godinu predloženo je da se uradi popis arhiva i da se evidentiraju vlastite emisije, te emisije, serije i filmovi sa otkupljenim neograničenim pravima emitovanja, za koje se procjenjuje da imaju programsku vrijednost i mogućnost emitovanja u narednim godinama, a zbog programske, kulturne, dokumentarne i historijske baštine za buduće generacije gledalaca, prodaje prava emitovanja i ostvarivanja prihoda, te da se isto evidentira u knjigovodstvu RTVFBiH.

Pravilnikom o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima propisano je praćenje i kontrola licencnih prava emitovanja.

Preporuka:

- ***izvršiti popis arhivske građe, a za dio građe koji se u budućem periodu može stavljati u programsku funkciju izvršiti prenos u bilansne evidencije.***

7.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici od 5.196.385 KM i ukupne novčane isplate od 1.504.623 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom od 3.691.762 KM. Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2018. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su podaci po bilansnim pozicijama i određeni statistički podaci i dodatna pojašnjenja. Međutim, RTVFBiH ima značajna sumnjiva i sporna potraživanja od RTV takse u iznosu od 12.970.017 KM, o čemu je dat samo statistički podatak bez dodatnih informacija, dok je u tekućoj godini izvršeno i isknjižavanje nenaplaćenih potraživanja u iznosu od 8.024.936 KM, o čemu nije izvještavano. Također, nisu u cijelosti objavljene ni informacije kako je propisano članovima 22. i 24. Pravilnika o računovodstvenom evidentiranju, knjigovodstvu, računovodstvenim politikama i finansijskim izvještajima. Iako RTVFBiH iskazuje gubitak iznad visine kapitala od 1.068.232 KM, **Uprava pri sastavljanju finansijskih izvještaja nije procijenila niti objavila sposobnost RTVFBiH da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu u skladu sa tačkom 25. MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, te dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.**

Preporuka:

- ***bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.***

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki donesen je 27. 12. 2017. godine, a izmijenjen 23. 2. 2018. godine. Planirane su nabavke u ukupnom iznosu od 1.442.500 KM, i to: roba u iznosu od 801.500 KM i usluga od 641.000 KM.

Prema prezentiranim podacima, u 2018. godini provedeno je 65 postupaka nabavki i zaključeni su ugovori ukupne vrijednosti od 990.877 KM, i to: sedam otvorenih postupaka u vrijednosti od 592.117 KM, jedan pregovarački, bez objave obavještenja o nabavci, u vrijednosti od 99.845 KM, 12 konkurentskih u vrijednosti od 152.438 KM, 41 direktni sporazum u vrijednosti od 87.338 KM i tri nabavke usluga iz Anexa II, dio B, u vrijednosti od 36.500 KM.

Revidirano je 19 postupaka i procedura dodjele ugovora u 2018. godini u vrijednosti od 695.260 KM, ili 70% vrijednosti ukupno zaključenih ugovora, i to pet ugovora putem otvorenog postupka u iznosu od 495.450 KM, jedan ugovor putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci u iznosu od 99.845 KM, devet direktnih sporazuma u iznosu od 41.389 KM, dva ugovora dodijeljena putem konkurentskog zahtjeva u iznosu 36.796 KM i dva ugovora za nabavku usluga iz Aneksa II, dio B, u iznosu od 21.780 KM. Utvrđene su određene nepravilnosti kod provođenja postupaka javnih nabavki, i to:

- kod nabavke „prevozne usluge rent-a-car“ po kojoj je zaključen ugovor sa „Guma X“ Mostar od 106.608 KM proveden je otvoreni postupak. Ugovorni organ je tenderskom dokumentacijom odredio tehničke karakteristike u pogledu uslova koje moraju ispunjavati putnička motorna vozila i putnička kombi vozila. Pored uslova godina starosti vozila, broja sjedišta, klase vozila, zahtijevano je i da od deset traženih vozila tri imaju snagu motora od 1.0 do 1.4, a sedam vozila snagu od 1.6 do 2.0, te da vozila koriste **benzin ili dizel gorivo**, dok je za putnička kombi vozila tražen motor snage 2.0 od minimalno 77 kW i da **koristi dizel gorivo**. Dakle, zbog traženja navedenog, **Ugovorni organ nije osigurao da u postupku javne nabavke svi ponuđači imaju jednak i nediskriminirajući tretman, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom, kako je propisano članom 3. Zakona o javnim nabavkama¹²,**

- tokom godine proveden je 41 direktni sporazum, a više sporazuma je zaključeno za nabavke koje su se zbog srodnog predmeta nabavke trebale objediniti i provoditi na transparentniji način, kao što su: pružanje ugostiteljskih usluga (prostor, usluga organizovanja, hrana i piće), nabavka stolarije (posebno vrata, a posebno radovi) u ukupnom iznosu od 37.276 KM. Navedeno dijeljenje predmeta nabavke dovodi do nepravilnog odabira postupka nabavke. **Prema odredbama člana 15. stav 6 Zakona, nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom. Također, pri provođenju direktnih postupaka nije se postupalo u skladu s članom 90. Zakona, kojim je propisano da ugovorni organ nakon ispitivanja tržišta traži pismeno prijedlog ili ponudu od jednog ili više ponuđača i pregovara ili prihvata tu cijenu kao uslov za konačnu ponudu,**

- usluge aplikativnog softvera vršene su na osnovu 14. aneksa po osnovnom Ugovoru iz 2005. godine, a usluge održavanja internet-aplikacije po ugovoru iz 2003. godine koji je zaključen na neodređeno vrijeme. **Produžavanje važenja zaključenih ugovora aneksima, kao i zaključivanje ugovora na neodređeno vrijeme protivno je odredbama Zakona o javnim nabavkama. Ugovorni organ je dužan da za navedene usluge provede odgovarajući postupak javne nabavke.**

Na osnovu navedenog ne može se potvrditi da je ugovorni organ u postupcima javne nabavke u potpunosti poštovao odredbe Zakona u dijelu pravilnog odabira postupka nabavke, kao i da je u svim slučajevima postupaka nabavke potencijalnim ponuđačima omogućio jednak i nediskriminirajući tretman.

Postupci javnih nabavki provedeni su bez donesenog internog akta o nabavkama, jer FTVFBiH nije donijela provedbeni propis za postupke javnih nabavki u smislu njegove usaglašenosti s važećim propisima o javnim nabavkama, što nije u skladu sa članovima 34. i 35. Zakona o javnim preduzećima.

¹² „Sl. glasnik“ broj 39/14

Preporuke:

- *poštovati odredbe Zakona o javnim nabavkama u dijelu odabira pravilnog postupka nabavke i postupke javnih nabavki provoditi transparentno, na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom, u skladu sa članovima 3, 15. i 90. Zakona o javnim nabavkama;*
- *donijeti i dosljedno primjenjivati provedbeni propis kojim se uređuje postupak nabavke, kako je propisano članovima 34. i 35. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.*

9. OSTALI NALAZI**9.1 Sudski sporovi**

Prema podacima Sektora za pravne i opće poslove, protiv RTVFBiH vodi se 90 sudskih sporova u ukupnoj vrijednosti od 18.317.771 KM. Tužbe za neizmirene obaveze po osnovu isplate duga iznose 15.180.013 KM, u čemu je najveća tužba BHRT od 8.315.345 KM iz 2010. godine za neplaćene račune usluga po Cjenovniku međusobnih usluga i Protokolu o procedurama, rokovima naručivanja, fakturisanja i plaćanja usluga BHRT i RTVFBiH. Pored ove, aktivno je i više tužbi BHRT-a iz 2016. i 2017. godine, u iznosu od 5.566.821 KM, po kojima su djelomično izvršena plaćanja, ali iste još nisu okončane. Tužbe po osnovu 71 postupka naknade štete zbog klevete iznose 3.081.758 KM, dok se po osnovu radnih odnosa vode četiri spora u visini tužbenih zahtjeva od 56.000 KM.

RTVFBiH vodi 29 sporova u ukupnom iznosu od 10.792.128 KM, od čega se na sudske postupke protiv pravnih lica radi naplate potraživanja odnosi 10.733.991 KM, te tužba za naknadu štete od 55.138 KM i tužba po osnovu klevete od 3.000 KM. RTVFBiH je podigla tužbu protiv RTVRS-a, po osnovu prikupljene, a neraspoređene RTV takse koju je prikupila RTRS za period 2008-2016. godine, u iznosu od 10.521.403 KM.

9.2 Vođenje evidencija

Provedenom revizijom uočeno je da se određeni dokumenti i pomoćne evidencije izrađuju u više različitih softverskih ili drugih pomoćnih, informatički podržanih rješenja. Knjigovodstvene evidencije se obrađuju u modularnom programskom paketu „JAPET“, obračun plata i praćenje velikog broja podataka o autorskim i ugovorima o djelu, te inkasantima-fizičkim licima u programskoj aplikaciji „OCEAN“, a pomoćne evidencije licenci sa ograničenim periodom korištenja rade se u Excel formatu. Podaci o pretplatnicima RTV takse i određeni poslovi vezano za obradu podataka o RTV taksi su u okviru BHRT-a, i dio koji je prezentiran je u MS-DOS-txt formatu.

Predmet naše revizije nije bila, niti je rađena IT revizija, ali korištenjem podataka iz više službi/odjela koji su različito informatički podržani, uočeni su problemi oko poređenja i usaglašavanja istovrsnih podataka. Prema prednjem, potrebno je, u cilju povećanja efikasnosti u radu, ali i sprečavanja pogrešnih prikazivanja, uraditi analizu postojećeg stanja i na osnovu utvrđenog, a u skladu sa poslovnim, finansijskim i drugim aspektima utvrđenog stanja, poduzeti odgovarajuće aktivnosti.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Javni servis „Radio-televizija Federacije BiH“ je 25. 6. 2019. godine dostavio komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2018. godinu. U navedenom komentaru istaknuta je zakonska legislativa i uslovi u kojima djeluje Javni servis „Radio-televizija Federacije BiH“, te da ih smatraju glavnim uzrocima propusta na koje smo ukazali. Uz komentar nije priložena dodatna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvještaju.

**Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju:**

Mira Pažin, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Mujesira Cocalić, dipl. oec. – vođa tima

Amira Muhić, dipl. oec. – član tima

Dragan Bujak, dipl. oec. – član tima

IV PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine			
Naziv pravnog lica: Javni servis "Radio-televizija Federacije BiH" Sarajevo			
	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	31.060.993	27.075.672
1	Prihodi od prodaje robe		
2	Prihodi od prodaje učinaka	31.058.742	27.058.737
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka		
4	Ostali poslovni prihodi	2.251	16.935
II	Poslovni rashodi (od 1 do 7)	21.200.022	20.088.790
1	Nabavna vrijednost prodane robe		4
2	Materijalni troškovi	1.141.185	1.051.814
3	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	10.196.430	10.045.752
4	Troškovi proizvodnih usluga	5.127.821	5.727.732
5	Amortizacija	1.221.594	890.881
6	Troškovi rezervisanja	789.042	851.476
7	Nematerijalni troškovi	2.723.950	1.521.131
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I – II)	9.860.971	6.986.882
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II – I)		
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	70.463	71.450
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	1	
2	Prihodi od kamata	70.458	71.258
3	Pozitivne kursne razlike		192
4	Prihodi od efekata valutne klauzule		
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja		
6	Ostali finansijski prihodi	4	
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	7.724	11.576
1	Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	1	
2	Rashodi kamata	5112	10.949
3	Negativne kursne razlike	2.611	627
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule		
5	Ostali finansijski rashodi		
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	62.739	59.874
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	0	0
VII	Dobit redovne aktivnosti (III - VI) > 0	9.923.710	7.046.756
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III - VI) < 0	0	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	3.627.492	1.433.706
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava		
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina		
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava		
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Dobici od prodaje materijala		
6	Viškovi		
7	Naplaćena otpisana potraživanja	27.856	95.934
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika		
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	3.599.636	1.337.772
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	12.993.908	8.076.961
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava		
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina		
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava		
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira		
5	Gubici od prodaje materijala		
6	Manjkovi		
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika		
8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	12.970.017	8.024.936
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	23.891	52.025

XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)		
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	9.366.416	6.643.225
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1*	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava		
2*	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	189.169	991
3*	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
4*	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava		
5*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnijih grešaka iz ranijih perioda	198	1
6*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnijih grešaka iz ranijih perioda	214.411	142.274
	UKUPNI PRIHODI PERIODA (I+IV+IX+1*+3*+5*)		
	UKUPNI RASHODI PERIODA (II+V+X+2*+4*+6*)		
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	153.912	260.237
XIII	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza		
XIV	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza		
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1	Porezni rashodi perioda	66.872	74.778
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA	92.340	155.844
XV	Neto dobit neprekinutog poslovanja		
XVI	Neto gubitak neprekinutog poslovanja		
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XVII	Neto dobit perioda	92.340	155.844
XVIII	Neto gubitak perioda		
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK		
	Ukupna neto sveobuhvatni dobit perioda	92.340	155.844
	Ukupni neto sveobuhvatni gubitak perioda		

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Direktor
Džemal Šabić

Bilans stanja na dan 31. 12. 2018. godine					
Naziv pravnog lica: Javni servis "Radio-televizija Federacije BiH" Sarajevo					
1	Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/
		Bruto	Ispravka vrijednosti	NETO (3-4)	
1	2	3	4	5	5
	AKTIVA				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (1 do 8)	6.995.974	4.843.370	2.152.604	1.877.126
1	Nematerijalna sredstva	2.352.961	1.385.735	967.226	818.155
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	4.171.944	3.457.635	714.309	427.563
3	Investicione nekretnine				
4	Biološka sredstva				
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	471.069		471.069	631.408
6	Dugoročni finansijski plasmani				
7	Druga dugoročna potraživanja				
8	Dugoročna razgraničenja				
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	88.140	0	88.140	88.140
	C) TEKUĆA SREDSTVA (1 do 2)	42.547.822	13.159.158	29.388.664	25.756.210
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	238.570	131.024	107.546	101.225
2	Gotovina, krat. potraživanja i kratkoročni plasmani	42.309.252	13.028.134	29.281.118	25.654.985
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	18.282	0	18.282	12.983
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	1.068.233	0	1.068.233	1.160.572
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	50.718.451	18.002.528	32.715.923	28.895.031
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	142.570.290	0	142.570.290	140.600.576
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	193.288.741	18.002.528	175.286.213	169.495.607
	PASIVA				
	A) KAPITAL (1 do 9)				
1	Osnovni kapital			100.000	100.000
2	Upisani neuplaćeni kapital				
3	Emisiona premija				
4	Rezerve				
5	Revalorizacione rezerve				
6	Nerealizovani dobici				
7	Nerealizovani gubici				
8	Neraspoređena dobit			1.881.112	1.788.772
9	Gubitak do visine kapitala			1.981.112	1.888.772
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA			0	2.251
	C) DUGOROČNE OBAVEZE				
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE				
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)			22.666.049	19.752.543
1	Kratkoročne finansijske obaveze			2.343	1.656
2	Obaveze iz poslovanja			21.366.013	18.085.421
3	Obaveze iz specifičnih poslova				
4	Obaveze po osnovu plata, naknada i ostalih primanja zaposlenih			591.454	565.758
5	Druge obaveze			217.626	566.181
6	Obaveze za PDV			127.993	137.003
7	Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine			280.873	321.746
8	Obaveze za porez na dobit			79.747	74.778
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA			10.049.874	9.140.237
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE				
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)			32.715.923	28.895.031
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva			142.570.290	140.600.576
	UKUPNO PASIVA (I+II)			175.286.213	169.495.607

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Direktor
Džemal Šabić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2018. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: Javni servis "Radio-televizija Federacije BiH" Sarajevo				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za period		92.340	155.844
	Usklađivanje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	1.093.370	-
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+(-)	-	-
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	128.224	890.881
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+(-)	-	-
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+(-)	-	-
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+(-)	-	-
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke i gotovinski tokovi koji se odnose na ulagačke i finansijske aktivnosti	+(-)	-	-
9	Ukupno (2 do 8)		1.221.594	890.881
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)	(6.321)	17.691
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+(-)	(22.632)	(8.888.456)
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+(-)	9.518	(3.378)
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	78.743	119.464
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	1.373.122	1.821.369
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	1.540.384	3.952.322
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	909.637	(3.405.828)
17	Ukupno (10 do 16)		3.882.451	(6.386.816)
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)		5.196.385	(5.340.091)
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)		-	-
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	+	-	-
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela		-	-
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	+	-	-
23	Prilivi iz osnova kamata	+	-	-
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	+	-	-
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	+	-	-
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)		-	-
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	-	-	-
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	-	-	-
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	-	-
31	Neto prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		-	-
32	Neto odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		-	-
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI			
33	I Priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		0	5.781.606
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	-	-
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	-	-
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	-	-
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	-	5.781.606
38	II Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)		1.504.623	0
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	-	-
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	-	-
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	-	-
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	-	-
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividendi	-	-	-
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	1.504.623	-
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		0	5.781.606
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		1.504.623	0
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		5.196.385	5.781.606
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		1.504.623	5.340.091

49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		3.691.762	441.515
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		-	-
51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		2.978.222	2.536.707
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	-	-
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	-	-
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		6.669.984	2.978.222

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Direktor
Džemal Šabić

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2018. godine								
Naziv pravnog lica: Javni servis "Radio-televizija Federacije BiH" Sarajevo								
VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						Manjinski Interes	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobici/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na dan 31. 12. 2016. god.	100.000				(355.844)	(255.844)		(255.844)
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama							±	
3. Efekti ispravki grešaka								
4. Ponovo iskazano stanje na dan 31. 12. 2016, odn. 1. 1. 2017. god. (1 ± 2 ± 3)	100.000				(355.844)	(255.844)		(255.844)
5. Efekti revalorizacije materijala i nemat. sredstava								
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju								
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije								
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha					155.844	155.844		155.844
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital								
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka					1.060.572	1.060.572		1.060.572
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala								
12. Stanje na dan 31. 12. 2017. god. Odn. 1. 1. 2018. god. (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	100.000				(1.260.572)	(1.160.572)		(1.160.572)
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama								
14. Efekti ispravki grešaka								
15. Ponovo iskazano stanje na dan 31. 12. 2017. god. odn. 1. 1. 2018. god. (12 ± 13 ± 14)	100.000							
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstva								
17. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju								
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvještaja u drugu valutu prezentacije								
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha					92.340	92.340		92.340

20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu								
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka					1	1		1
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala								
23. Stanje na dan 31. 12. 2018. godine (15±16±17±18±19±20-21+22)	100.000				(1.168.233)	(1.068.233)		(1.068.233)

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 28. 2. 2019. godine.

Direktor
Džemal Šabić